

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər
Xəzər
1 gündə
6 can
aldı
yazısı səh.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 1 avqust 2017-ci il Çərşənbə axşamı № 159 (6773) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

**İlin 7 ayının əsas yekunu:
son 5 ayda bizi nə gözləyir?**

İqtisadiyyatdakı
pozitiv və neqativ
tendensiyalar
tanınmış iqtisadçıların
şərhində

yazısı səh.4-də

**Lənkəranda quyuya atılan 6 günlük
körpənin qan dondurucu dramı -
qətlin detalları üzə çıxır**

yazısı səh.13-də

**Roqozinin Moldova hədəsi
- sırada hansı ölkədir?**

yazısı səh.9-da

**Hesablama Palatası bu dəfə
"Azərtilik" ASC-ni hədəfə aldı:
"Nöqsanlar var..."**

yazısı səh.4-də

**İsrail-Ermənistan yaxınlaşması:
Tehran "nəfəslisi" qapadacaqmı...**

yazısı səh.6-da

**Gənc anaların silsilə faciəsi: onlar
öz isti ocaqlarından niyə qaçır,
körpələrinə niyə qıyır? - ekspertlər
çixış yolları göstərir**

yazısı səh.14-də

Əli Xomeneinin nümayəndəsi:

**"Azərbaycan apreldə daha çox
ərəzini azad etməli idi"**

yazısı səh.5-də

**Telekanallarımızda türk dili-rus
dili ögey-doğmalığının səbəbi**

yazısı səh.14-də

**Valideynlərin nəzərinə: bu gün
məktəbəhazırlıq qruplarına
elektron qeydiyyat başlayır**

yazısı səh.2-də

Silahlanma yarışını uduzan İrəvan çıxılmazda

DÜŞMƏN QARABAĞ SAVAŞINI VİRTUAL MÜSTƏVİYƏ ÇƏKİR - İKİ SƏBƏB

Hərbi xidmətə çağırışçı tapa bilməyən Ermənistanın xüsusi xidmətlərinin ordumuz haqda dezinformasiyanı gücləndirməsinin pərdəarxası; Şuşanın işğalına başçılıq etmiş erməni "komandos"dan acı etiraf: "Xalq ölkəni tərk edir, kasıb ölkədə varlı yaşamaq ayıbdır..." yazısı səh.8-də

Hacıqabuldakı dəhşətli qətləmin yeni şok detalları

"Yeni Musavat"ın reportyor qrupu silahlı basqının baş verdiyi evdən yazır; Mübariz Mehdiyev 1 nəfərə görə 4 adamı güllələdi; ölümün ağzından canını qurtaran "Moskva Natiq" vaxtilə qatilə elə bir divan tutub ki... yazısı səh.3-də

**Azərbaycanlı
deputat
Saakaşviliyə
vətəndaşlıq
verilməsini
təklif elədi**

yazısı səh.9-da

**Kamran Əsədov:
"Qəbul
imtahanlarının
2 dəfə
keçirilməsindən
yalnız DİM
qazandı"**

yazısı səh.10-da

**Elxan Şahinoğlu:
"Türkiyə ilə
təcili hərbi
ittifaq
yaratmalıyıq"**

yazısı səh.11-də

“MTN işi”ndə agenturaya ayrılan 3 milyon araşdırılır

Sabunçu Rayon Məhləsinə ləğv edilmiş MTN-in generalı Akif Çovdarov və digər 3 nəfərin cinayət işi üzrə növbəti məhkəmə prosesi keçirilib. Musavat.com xəbər verir ki, hakim Həbib Həsənovun sədrliyi ilə keçirilən qapalı prosədə sənədlərin tədqiqi mərhələsi davam etdirilib. İclasda dövlət büdcəsindən agentura şəbəkəsinin saxlanması adı ilə 2 milyon 917 min manat pulun mənimlənməsi epizodu üzrə sənədlər elan edilib.

Bildirək ki, Energetika və Nəqliyyat Sahələrində Təhlükəsizlik Baş İdarəsi tərəfindən əməliyyat zəruriliyi və məqsədəuyğunluğu olmayan tədbirlər və faktiki mövcud olmayan müvəqqəti cəlb olunmuş vətəndaşlara və etibarlı şəxslərə mükafat kimi verilməsi adı ilə 920.00 manat, 455.000 ABŞ dolları və 790.000 avro məbləğində pul vəsaitlərinin təyinatı üzrə xərclənməyərək ələ keçirilib.

Qeyd edək ki, Akif Çovdarovla birlikdə müttəhimlər kürsüsünə ləğv edilmiş MTN-in Energetika və Nəqliyyat Sahələrində Təhlükəsizlik Baş İdarəsinin sabiq işçisi, polkovnik Səlim Məmmədov, MTN-in sabiq idarə rəisi, mayor Akif Əliyev və keçmiş şöbə rəisi Orxan Osmanov da çıxarılıb.

□ İkinci MURADOV

Bu gün məktəbhazırlıq qruplarına elektron qeydiyyat başlayır

Təhsil eksperti: “Elektron xidmətlər bir sıra problemlərin həlli üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir”

Bu gündən etibarən məktəbhazırlıq qruplarına növbəti tədris ili üçün uşaqların elektron qeydiyyatı başlayır. Qeydiyyat sentyabrın 18-dək davam edəcək. Qeydiyyatda ərizələrin qəbulu elektron sistem vasitəsilə həyata keçiriləcək.

Bakı Şəhəri üzrə

Təhsil İdarəsinin (BŞTI) İnformasiya təminatı sektorunun müdiri İlham Abdullayeva mətbuata açıqlamasında bildirib ki, məktəblərdə sənəd qəbulu avqustun 1-dən sentyabrın sonuna qədər olacaq. O bildirib ki, növbəti tədris ilində BŞTI-nin tabeliyində 266 ümumi təhsil müəssisəsində 936 məktəbhazırlıq qrupu fəaliyyət göstərəcək: “Məktəbhazırlıq qruplarında məşğələlər oktyabrın 2-də başlayacaq. 8 ay davam edən məşğələlər mayın 31-də başa çatacaq”.

İdarə rəsmisi onu da əlavə edib ki, yeni tədris ili üçün paytaxtın ətraf qəsəbələrində yerləşən ümumi təhsil müəssisələrindəki məktəbhazırlıq qruplarına daha çox uşağın cəlb edilməsi planlaşdırılır: “Yeni tədris ilində məktəbhazırlıq qruplarına ümumilikdə 25 mindən çox uşağın cəlb olunması nəzərdə tutulur”.

Maraqlıdır, ilk dəfə tətbiq edilən bu qayda məcburidirmi? Ümumiyyətlə, bunun hansısa bir əhəmiyyəti varmı?

Təhsil eksperti Kamran Əsədov bunun mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini dedi: “Bildiyiniz kimi, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2011-ci il sərəncamı əsasında dövlət orqanları tərəfindən vətəndaşlara göstərilən xidmətlərin elektron vasitələrlə təmin olunması tövsiyə olunur. Buna görə də Bakı Şəhər Təhsil İdarəsi tərəfindən ilk dəfə olaraq, birinci sinfə şagird qəbulu elektron qaydada həyata keçirilməyə başlandı. Bu, təhsil sistemində fəvqəladə inqilabi irəliləyiş idi. Belə ki, buna qədər valideynlər övladlarını birinci sinfə qəbul etdirmək istəyəndə onlara məktəb rəhbərliyi tərəfindən süni maneələr yaradılır, əsassız tələblər olurdu. Bu hal eyni ilə məktəbəqədər təhsil alan şagirdlər üçün də yaranırdı. Məktəbəqədər təhsil almaq üçün məkan və müəllim seçmə problemi yaranırdı. Elektron xidmətlər göstərməsi bu problemləri həll etmək baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir”.

□ Günel MANAFLI

“Qaya Mətbuat Yayımı” MMC!

- İstənilən qəzet və jurnallar həm də sərfəli qiymətə:
 - Əgər siz qəzet və jurnalların rahatlıqla evinizə və ya ofisinizə çatdırılmasını;
 - Mətbuatı aldıqdan sonra abunə haqqını ödəmək və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etmək;
 - Tirajımızda lazım gəldikdə dəyişikliklər etmək;
Ən başlıcası ayda 26 dəfə nəşr olunan
“Yeni Musavat” - 0.60 AZN
və bundan əlavə 2500 adda yerli və xarici nəşrlər.
 - Abunə yazılmaq üçün uzağa getmək lazım deyil.
Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir:
Bakı şəh. 564-63-45; 598-35-22
 - Respublikanın digər böyük şəhərlərinə də abunə qəbul olunur.

Prezident İlham Əliyev: “Azərbaycan haqqında həqiqətlər daha çox yayılmalıdır”

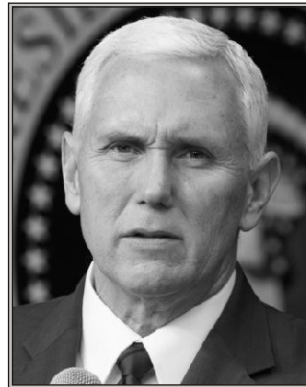
Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev ABŞ-ın Arizona ştatının Nümayəndələr Palatasının sədri Cavan Mesnardı qəbul edib. Musavat.com-un məlumatına görə, C. Mesnard artıq bir neçə gündür Azərbaycana gəldiyini, Bakı və regionlarımızla tanış olduğunu deyib.

“Sizin ecazkar ölkənizdə olmağımdan çox məmnunam. Azərbaycan çox gözəl ölkədir. Mən ilk dəfədir ki, buradayam. İnsanlar hər yerdə dostluq və qonaqpərvərlik nümayiş etdirirlər. Mən ABŞ-a geri döndükdə, bu təəssüratlarımı hamı ilə bölüşəcəyəm”, - deyərək vurğulayıb.

C. Mesnard Arizona ştatının qanunvericilərinin əksəriyyətinin Azərbaycan haqqında çox eşitdiyini bildirib. Prezident İlham Əliyev qonağın Bakıda və regionlarda olmasının ölkəmiz haqqında daha geniş informasiya əldə edilməsi işinə kömək edəcəyini vurğulayıb.

Dövlət başçısı qeyd edib ki, ABŞ-dan Azərbaycana daha çox səfərlərin həyata keçirilməsi insanlar arasında təmasların genişləndirilməsi və xalqlarımızın bir-birini daha yaxından tanıması baxımından çox əhəmiyyətli bir addımdır və bu, həm də ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın möhkəmlənməsi işinə xidmət edəcək. Prezident İlham Əliyev Azərbaycanla ABŞ arasında siyasi, iqtisadi, enerji, təhlükəsizlik sahələrində ikitərəfli münasibətlərin və eləcə də ölkəmizin ABŞ-ın ayrı-ayrı ştatları ilə əməkdaşlığının çox yaxşı səviyyədə olduğunu deyib. Ölkə başçısı eyni zamanda ABŞ-ın bəzi regionlarında ictimaiyyətin ölkəmiz haqqında bir o qədər də dolğun məlumata malik olmadığını vurğulayaraq Azərbaycan haqqında həqiqətlərin daha çox yayılmasının önəmini qeyd edib.

ABŞ-ın vitse-prezidentindən Putinə sərt sözlər

“Rusiyanın pozucu fəaliyyəti, xüsusilə Ukraynada törətdikləri qəbul edilməzdir”. “Amerikanın səsi” radiosunun verdiyi məlumata görə, bunu ABŞ-ın vitse-prezidenti Mayk Pens Estoniyada jurnalistlərə açıqlamasında bildirib.

M. Pens Rusiyaya qarşı yeni sanksiyaların tətbiqi barədə sualı cavablandıraraq: “Prezident Tramp aydın şəkildə bəyan etdi ki, Rusiyanın pozuculuq hərəkətləri, Ukraynada törətdikləri və cinayətkar rejimlərə dəstəyi qəbul edilməzdir. Prezident bu cür hərəkətlərə qarşı yönəlmiş və Konqres tərəfindən qəbul olunmuş sanksiyalar haqqında qanun layihəsini imzalayacağını bildirib. Bununla yanaşı, biz gözləyirik ki, Rusiyanın davranışı dəyişəcək. Prezident və mən çox ümid edirik ki, Rusiya hökumətinin Ukraynaya münasibətdə, eləcə də İran və Şimali Koreyanın cinayətkar rejimlərini dəstəkləmə yönündə mövqeyi dəyişəcək”.

Qeyd edək ki, dünən M. Pens Gürcüstana səfər edib.

Hərbçilərimiz “Səhra mətbəxi” müsabiqəsində iştirak edir

“Beynəlxalq Ordu Oyunları - 2017” yarışları çərçivəsində keçirilən “Səhra mətbəxi” müsabiqəsində iştirak edən Azərbaycanın hərbi aşpazlarının hazırladığı xörəklər qonaqlara təqdim edilib.

Modern.az xəbər verir ki, Azərbaycan, Rusiya, Belarus, Serbiya, Monqolustan və İsrailin hərbi aşpazları yarışların iştirakçıları və qonaqlar üçün milli mətbəxlərinə aid 150-dən çox yeməklər hazırlayıblar. Müsabiqəni izləyən çoxsaylı qonaqlar hərbi aşpazlarımızın hazırladığı xörəklər və şirniyyatların dadına baxıblar. Müsabiqə çərçivəsində Azərbaycanın milli mədəniyyətini əks etdirən sənət nümunələri və musiqi alətləri də nümayiş etdirilib.

Avqust ayına olan hava proqnozu açıqlanıb

Azərbaycanda avqust ayına olan hava proqnozu açıqlanıb. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentindən verilən məlumata görə, avqust ayında havanın orta aylıq temperaturunun iqlim normasına yaxın, bəzi yerlərdə isə bir qədər yüksək olacağı gözlənilir. Aylıq yağıntının miqdarının iqlim normasına yaxın, bəzi yerlərdə isə az olacağı ehtimalı var.

Bakıda və Abşeron yarımadasında orta aylıq temperaturun 26-29 dərəcə isti (gecələr 22-27, gündüzlər 31-36, bəzi günlərdə 38-40 dərəcə isti) olacağı gözlənilir ki, bu da iqlim normasına yaxın və bir qədər yüksəkdir.

Aylıq yağıntının miqdarının iqlim normasına yaxın, bəzi yerlərdə isə az (norma 6-8 mm) olacağı gözlənilir.

“Aktyorların 30-40%-nin ali savadı yoxdur”

Azərbaycanın Xalq artisti Ramiz Novruz “Report”-a verdiyi müsahibədə bildirib ki, hazırda Azərbaycan Akademik Milli Dram Teatrında çalışan aktyorların 30-40%-nin ali savadı yoxdur.

Xalq artisti bununla bağlı deyib: “Bunlardan qabiliyyətliləri var. Məsələn, Rafael Dadaşov teatrda vaxtilə Don Juan obrazı üçün gətirilib, ancaq sonradan aktyorluğu bitirib. Yaxud Sənubər İsgəndərli. Lakin Akademik Milli Dram Teatrının kollektivinin 30-40 faizi kollektivin məzunu ola bilməz. Bu say yalnız 2-3 nəfər ola bilər. Bu da onların aktyor sənəti, müəllim üzvü görməməsi deməkdir”.

Ramiz Novruz mövzu ilə bağlı sözlərini belə davam etdirib: “Bura ölkənin bir nömrəli teatridir və ölkənin istedadlı aktyor və aktrisaslarını tapıb üzə çıxarmaq borcudur. Ancaq siz təsəvvür edin, teatrın kollektivinin 30-40 faizi kollektiv bitirmiş aktyorlardır ya da hansısa teatrdan işdən çıxıb gəlib bura düzəlib. Əslində buraya düşmək fantastik bir şey olmalıdır. Sonra tamaşaçı tamaşadan gileyənir. Belə də olmalıdır, çünki bu aktyorun məktəbi yoxdur”.

Rusiya üçün ağır dönmə: Ehtiyat Fondu yox oldu

Rusiya prezidenti Vladimir Putin Bütçə Kodeksində dəyişiklikləri təsdiqləyib. Axar.az xəbər verir ki, yeni dəyişikliklərə əsasən, Rusiya Milli Rifah Fondu və Ehtiyat Fondunun vasitələri Milli Rifah Fondunun tərkibində birləşdiriləcək.

Qeyd edək ki, bundan öncə ekspertlər Rusiyanın Ehtiyat Fondunun yox olacağı ilə bağlı açıqlamalar versələr də, Moskva bunu təkzib edirdi. Belə ki, 2014-cü ildən Moskvaya qarşı tətbiq edilən sanksiyalar və neft qiymətlərinin kəskin ucuzlaşması Rusiyanın bu fondunun kiçilməsinə səbəb olmuşdu. Hazırda Rusiya Ehtiyat Fondunda 16,71 milyard dollar vəsait qalıb. Keçən ildən indiyə qədər bu rəqəm 3,75 dəfə azalıb.

Milli Rifah Fondunun gəlirləri isə 74,22 milyard dollardır. Keçən ildən indiyə qədər onda azalma miqdarı 16,6% olub.

Hacıqabulda evə basqın edən silahlı şəxs axtardığı köhnə tanışının əvəzinə onun ailə üzvlərini gülləbaran edib. İyulun 31-də səhər saatlarında baş verən qanlı olay dərhal ölkə KİV-lərinin 1 nömrəli mövzusunda çevrilib. Hər kəs Hacıqabulda nə baş verdiyi sualına cavab axtarır. Hüquq-mühafizə orqanları yaranan suallara cavab verməyə tələsmir.

“Yeni Müsavat”ın hadisə yerində olan əməkdaşları qanlı olayın motivi haqda ən müxtəlif məlumatları öyrənə biliblər. Rayonun Bayram İbrahimov küçəsində Qəmbərovların - qətlə baş verən həyətlərinin qarşısında qələbəlikdir. Qadınların ah-naləsi ürək dağlayır. Bir tərəfdə də yas çadırı qurulub. Hüquq-mühafizə əməkdaşları hadisə yerinə gəlib, müvafiq araşdırmalar aparıblar. Meyitləri müayinə üçün Şirvan Şəhər Məhkəmə Tibb Ekspertizası və Patoloji Anatomiya Şöbəsinə yollayıblar. Qəmbərovların sağ qalan yaxınları - xüsusən də qisasçılıq zəminində öldürülməsi planlaşdırılan Natiq Qəmbərov jurnalistlərlə təmasdan qaçır.

Hadisə şahidləri həvəssiz də olsa deyirlər ki, səhər tezdən rayon sakini, əvvəllər məhkum olunmuş 1971-ci il təvəllüdü Mübariz Mehdiyev uzaq Rusiya paytaxtından konfliktli olan “Moskva Natiq” ləqəbli Natiq Qəmbərovun ata evinə hücum edib. Qəmbərovların darvazası qarşısına əlində qundağı və lüləsi kəsilmiş silahla gələn M. Mehdiyev darvazanın bağlı olduğunu görcək özünü itirməyib. Qonşunun həyətinə girib, oradan nərdivan götürüb və hasarı aşdı. Həyəte girəndən sonra isə orada “Moskva Natiq”in “Mercedes ML” markalı maşınına və atasının “Jeep”inə od vurub. Qonşular bundan sonra Qəmbərovların həyətinə odlu silah səsləri eşidiblər. Ateş səslərinə qarşı qışqır-bağır eşidən qonşular dərhal polise məlumat veriblər. Polis qısa bir vaxtda Qəmbərovların darvazası qarşısına gəlsə də, artıq gec olub.

Mübariz Mehdiyev əlindəki silahla Natiq Qəmbərovun əmisi Nazim Qəmbərovu, onun oğlu Namiq Qəmbərovu, yaxınları Gülbəyda və Almara Məmməd qızı Qəmbərovaları güllələyib. Odlu silah səsi eşidən Natiq Qəmbərovun atası Məhəmməd Qəmbərov da həyəte çıxıb, güllələrdən biri də ona deyib. Əlində “obrez” tüfəng olan M. Mehdiyev qışqıraraq Natiq Qəmbərovu evdən çıxmağa səsləyib. Polislərin gəldiyini görcək M. Mehdiyev hadisə yerindən qaçmaq istəyib. Am-

Hacıqabuldakı dəhşətli qətləmin yeni şok detalları

“Yeni Müsavat”ın reportyor qrupu silahlı basqının baş verdiyi evdən yazır; Mübariz Mehdiyev 1 nəfərə görə 4 adamı niyə güllələdi; ölümün ağzından canını qurtaran “Moskva Natiq” vaxtilə qatilə elə bir divan tutub ki...

ma buna nail ola bilməyib. Polislə atışmada yaralanıb və ələ keçməmək üçün əlindəki silahı çənəsinə dirəyərək atəş açdı. Bir başqa iddiaya görə, qatil polis tərəfindən zərərsizləşdirilib.

Qətləmin motivi isə M. Mehdiyevlə Natiq Qəmbərov arasında Rusiyada başlamış ədavətdir. Mübariz Mehdiyevin hədəfi əslində Natiq Qəmbərov və onun ailə üzvləri olub. Lakin Natiq Qəmbərovun atası Məhəmməd Qəmbərovla qardaşı Nazim eyni həyətdə tikilmiş ayrı-ayrı evlərdə yaşadıqlarından qatil yanılıb. Natiq Qəmbərovun atasının evinə girmək əvəzinə əmisinin evinə girib və qarşısına çıxanları gül-

ləyib. Belə məlumat da var ki, Natiq Qəmbərov olay zamanı evdə olub və o, silahlı basqıncıdan qaçıb canını qurtara bilib.

M. Mehdiyevin Qəmbərovlara qarşı son dərəcə qəddar

dürüb, özünə də atəş açdı.

Hüquq-mühafizə orqanları hadisə yerindən lüləsi və qundağı kəsilmiş silah götürüblər.

Olayla bağlı Baş Prokurorluq və Daxili İşlər Nazirliyi də birgə rəsmi məlumat yayıblar. Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətindən daxil olan birgə məlumatda qeyd olunur ki, iyulun 31-də saat 06 radələrində Hacıqabul şəhər sakinləri Nazim, Gülbəyda, Bibilə və Namiq Qəmbərovların yaşadıkları evdə odlu silahla qətlə yetirilmələri, ailənin digər üzvləri Məhəmməd Qəmbərovun isə ağır bədən xəsarətləri ilə xəstəxanaya daxil olması və Mübariz Mehdiyevin odlu silahdan atəş açaraq intihar etməsi barədə

daxil olmuş məlumat əsasında rayon prokurorluğu və polis şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən məhkəmə-tibb ekspertinin iştirakı ilə hadisə yerinə və meyitlərə baxış keçirilmiş, oradan cinayətin aləti olan ov tüfəngi və iş üçün əhəmiyyət kəsb edən digər maddi sübutlar götürülmüş və zəruri prosessual hərəkətlər yerinə yetirilib.

Faktla bağlı Hacıqabul Rayon Prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 120.2.4 (xüsusi amansızlıqla və ya ümumi təhlükəli üsulla qəsdən adam öldürmə), 120.2.7 (iki və ya daha çox şəxsi qəsdən öldürmə), 29, 120.2.4 (xüsusi amansızlıqla və ya ümumi təhlükəli üsulla

qəsdən adam öldürməyə cəhd), 29, 120.2.7 (iki və ya daha çox şəxsi qəsdən öldürməyə cəhd) və 228.1-ci (qanunsuz olaraq odlu silah əldə etmə, saxlama və daşıma) maddələri ilə cinayət işi başlanmış, iş üzrə müvafiq ekspertizalar təyin edilib.

İlkin araşdırmalarla əvvəllər məhkum olunmuş M. Mehdiyevin şəxsi münasibətlər zəminində M. Qəmbərovdan qisas almaq niyyəti ilə onun yaşadığı evə gələrək qoşalüləli ov tüfəngindən atəş açaraq sonuncunu qəsdən öldürməyə cəhd etməsi və ailə üzvlərini qəsdən öldürməsi, sonra isə özünə atəş açaraq intihar etməsi müəyyənləşdirilib.

Baş vermiş xüsusilə ağır cinayətin geniş ictimai rezonans doğurduğunu nəzərə alaraq cinayət işi üzrə istintaqın aparılması Baş Prokurorluğun Ağır Cinayətlərə Dair İşlər üzrə İstintaq İdarəsinə tapşırılıb. Hazırda iş üzrə prokurorluq və polis əməkdaşlarından ibarət istintaq-əməliyyat qrupu yaradılmaqla zəruri istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilir.

□ E. MƏMMƏDƏLİYEV
Fotolar “Yeni Müsavat”a məxsusdur

Yay mövsümündə adı demək olar ki, hallanmayan, payız-qış mövsümünün ilk günlərindən isə ünvanına şikayətlər səslənən "Azəristiliktəchizat" ASC haqqında neqativ məlumatlar bu dəfə Hesablama Palatasının hesabatında yer alıb. Belə ki, qurumun kollegiyası müvafiq qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq 1 aprel 2015-ci il tarixdən 1 yanvar 2017-ci il tarixədək olan dövrdə "Azəristiliktəchizat" ASC-nin maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin auditinin nəticələri üzrə hesabatı müzakirə edərək təsdiq edib.

Məlumatla görə, auditlə ümumilikdə 51 mln. 202,7 min manat məbləğində vəsait əhatə olunub və bir sıra nöqsanlar aşkarlanıb. Dövlət müəssisəsi tərəfindən proqnozların tərtibi zamanı əvvəlki ilin faktiki və cari ilin gözlənilən xərci, mal-material ehtiyatlarının anbar qalıqları müvafiq proqnozlaşdırılmalarda nəzərə alınmayıb, ASC-nin öz istehsalı olan istilik enerjisinə çəkilən xərclərin artırılması hesabına subsidiya artıq proqnozlaşdırılıb, dövlətin investisiya vəsaitləri hesabına əvəzsiz alınmış əsas vəsaitlərinin amortizasiya ayırmaları, kənarından alınan istilik enerjisinin istehlakçılara çatdırılması ilə bağlı təchizat xərcləri və kənar təşkilatların qazanxanaları üzrə xidmət xərcləri cəmiyyətin öz istehsalı olan istilik enerjisinin plan maya dəyərində daxil edilərək zərər artıq proqnozlaşdırılıb, anbarda qalığı olan malların təkrar alınması nəticəsində zəruri olmayan xərcə vəsait yönəldilərək səmərəsiz xərcə yol verilib, qarşılıqlı il və növbəti illər üzrə büdcə vəsaitinə tələbatın müəyyən edilməsi üçün hər bir istehlakçı qrupu və xidmət növü üzrə satılacaq istilik enerjisinin və isti suyun kalkulyasiya obyektləri üzrə məhsul vahidinin

(1 kvadratmetr yaşayış sahəsi, 1 kubmetr isidilən həcm və 1 kubmetr isti su) istehsal və satış maya dəyəri müəyyən edilməyib və cəmiyyətin əsas fəaliyyəti üzrə zərəri hər bir istehlakçı qrupu və xidmət növü üzrə bölüşdürülməyib.

Dövlət büdcəsindən ayrılan vəsaitdən (subsidiyadan) istifadə zamanı lüzumsuz xərclərə yol verilib, xərclər müvafiq sənədlərlə təsdiqlənməyib, halda təhtəhsab şəxslərin hesabından vəsait silinib, nəqliyyat vəsaitləri və aqreqatlarla artıq yanacaq sərfləndirilib, regional istisnalar sahələrinin rəislərinə nəqliyyat xərclərinə görə verilən vəsaitin xərclənməsinə dair müvafiq sənədlər mərkəzi mühasibatlığa təqdim edilməyib, kənar təşkilatların qazanxanalarına xidmət xərcləri, istilik elektrik mərkəzlərindən alınan istilik enerjisinin dəyəri və həmin enerjinin istehlakçılara çatdırılmasına görə təchizat xərcləri subsidiya məqsədləri üçün zərərin hesablanmasında istehsal xərclərinin tərkibinə aid edilib.

"Azəristiliktəchizat"

ASC-nin abonent və müştəri xidmətlərinin rəisi Rafiq Əliyev qəzetimizə açıqlamasında bu hesabatın tövsiyə xarakteri daşıdığını bildirdi və qeyd olunan

Hesablama Palatası bu dəfə "Azəristilik" ASC-ni hədəfə aldı: "Nöqsanlar var..."

"Azəristiliktəchizat" ASC-nin rəsmisi: "Hesabat tövsiyə xarakteri daşıyır..."

nöqsanların qurumun gələcək fəaliyyətində nəzərə alınacağını vurğuladı: "Hər iki ildən bir Hesablama Palatası müxtəlif qurumlarda, o cümlədən "Azəristilik" də yoxlama həyata keçirir. Bu yoxlamanın nəticəsi olaraq mətbuata da məlumat verilir. Biz hesabatla tanış olduq. Bu tövsiyə xarakterlidir. Birinci nöqsan proqnoz göstəricilərlə

bağlı tutulur. Bizdə həm "Azəristiliktəchizat"ın öz qazanxanalarımızda istehsal etdiyi istilik enerjisi var, həm də istilik-elektrik mərkəzindən istilik enerjisi alır. Növbəti il üçün proqnoz göstəricilərini hesablayanda öz istehsalımızla kənarından alınan istilik enerjisinin maya dəyərini ümumi hesablamışdıq. Bu da idarənin ümumi xərcləridir. Hesabatda da tövsiyə xarakterli qeyd olunub ki, bunlar ayrı-ayrı hesablıdır. Biz də bununla razılaşırdıq".

R.Əliyev digər iradın anbar qalıqları ilə bağlı olduğunu vurğuladı: "Daha sonra anbar qalıqları ilə bağlı nöqsan tutulub ki, anbarda mal ola-ola, əlavə mal alınıb. Bu bir istehsalat prosesidir. "Azəristiliktəchizat"ın balansında olan istilik xətləri SSRİ-nin vaxtında, ötən əsrin 70-ci illərində quraşdırılıb. Heç kim zəmanət vermirdi ki, sabah

hansısa xətdə qəza olmayacaq. Ona görə də biz məcburuq ki, anbarda qalığımız olsa da, əlavə mal alıb anbara yığılacaq ki, istehsalın fasiləsizliyini təmin edə bilək. Ola bilər ki, anbardakı qalığımız müəyyən di-ametrdədir, biz isə başqa di-ametrlər borulardan da alıb anbarda ehtiyat yaradırıq ki, payız-qış mövsümündə haradasa qəza olanda qısa müddət ərzində qəzaların aradan qaldırılması üçün ehtiyat materialları olsun".

"Azəristiliktəchizat" sözcüsü diqqətə çatdırdı ki, hesabatda təmsil etdiyi qurum haqqında büdcə vəsaitlərinin mənisənilməsi, hər hansı vəsaitin büdcədən yayınması kimi iradlar yer almayıb: "Ümumilikdə götürəndə, bu hesabatda hər hansı vəsaitin uçotdan yayınmasından, büdcədən yayınmasından söhbət

getmir. Söhbət ancaq proqnoz göstəricilər və idarənin ümumi təsərrüfat fəaliyyəti ilə bağlı tövsiyə xarakterli məlumatlardan gedir. Bunu da fəaliyyətimizdə nəzərə alacağıq. "Azəristiliktəchizat" da isti su tarifləri tənzimləmədən çıxarılıb. Artıq bu tariflər bizim qurum tərəfindən sərbəst şəkildə təyin edilir. İstiliklə bağlı qiymətlərin formalaşdırılması, ümumilikdə idarənin təsərrüfat fəaliyyətinə, maya dəyərində təsir edən amillər, sistemin özünün səmərəliliyi göstəricilərinin artırılması ilə bağlı tövsiyə xarakterli təkliflər verilib. Hesabatda hər hansı vəsaitin büdcədən yayınması qeyd olunmayıb, hesabatlarımız çox düzgün şəkildə təqdim olunur. Hesablama Palatasının borcu da bizə digər nöqsanları xatırlatmaqdır".

□ Nərgiz LİFTİYEVA

İlin 7 ayının yekunu: son 5 ayda bizi nə gözləyir?

Ekspertlər iqtisadiyyatdakı pozitiv və neqativ tendensiyaları şərh edir

İlin 7 ayı geridə qaldı. Ötən bu zaman iqtisadi proseslər baxımından da zəngin oldu. İlin əvvəlində manat rekord həddə zəifləsə də, sonrakı müddətdə sabitliyini bərpa etdi və bu sabitlik davam edir. Lakin Mərkəzi Bankın yürütdüyü bu siyasət də qurbansız ötürmədi.

Milli Məclisin iqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü Vahid Əhmədov görə, bu müddətdə ən yadda qalan məqam manatın sabitliyinin bərpa olunmasıdır: "Son vaxt Mərkəzi Bankın yürütdüyü siyasət, pul-kredit siyasətinə nəzarətin müəyyən qədər gücləndirilməsi, real sektorun inkişafına mane olsa da, pul qıtlığı yaransa da, Azərbaycanda manatın məzənnəsini qoruyub saxlamaq mümkün oldu. Bu, Mərkəzi Bankın apardığı siyasət idi ki, inflyasiyanı birqəmi səviyyəyə çatdırınsın. Düzdür, bu, gələcəkdə real sektorun inkişafında bəzi problem yarada bilər. Çünki pul qıtlığı biznesin inkişafına mənfi təsir edir.

Banklarla bağlı vəziyyətdə elə bir ciddi irəliləyiş olmadı. İki devalvasiyadan sonra bank sistemi çox ciddi böhranla üzləşdi.

Xüsusilə Beynəlxalq Bankda baş verən hadisə, bu bankın borclarının dövlət büdcəsi tərəfindən ödənilməsi Azərbaycan iqtisadiyyatına mənfi təsir göstərdi. Hazırda bank sistemində sağlamlaşdırma prosesinin getdiyini deyilsə də, bunun perspektivini görmürəm. Çünki bu, o zaman mümkün olacaq ki, insanlar banklara etibar etsin, bank sistemi ilə real sektor arasında anlaşma mümkün olsun".

Deputatın sözlərinə görə, ümumi götürəndə son 7 ayda iqtisadiyyatda baş verən tələtlər, dünyadakı iqtisadi böhran, neftin qiymətinin kəskin aşağı düşməsi Azərbaycana da təsirini göstərir: "Düzdür, Azərbaycanda cənab prezidentin yürütdüyü siyasət nəticəsində kənd təsərrüfatında inkişaf, idxalda azalma, ixracda artım qeydə alınıb. Bu 7 ayda ilk dəfə

Vahid Əhmədov

olaraq, xarici ticarətdə müsbət saldo müəyyən oldu. Düzdür, bu dövrdə qeyri-neft sektorunda müəyyən sənaye parklarının, iri fermer təsərrüfatlarının yaranmasına start verildi. Əlbəttə, bu da 2018-2019-cu illərdə öz bəhrəsini verəcək. Bu işlərə artıq start verilib. Gələcəkdə bunun necə davam etməsi mexanizmin necə qurulmasından asılı olacaq. Kənd təsərrüfatında müəyyən neqativ proseslər də getməyə başladı. Son

Natiq Cəfərli

zamanlar suvarma sistemində problemlərin olması ilə bağlı şikayətlər oldu. Ancaq bu sahədə müsbət addımlar da atılıb. Biz idxala baxanda görürük ki, kənd təsərrüfatı məhsullarında idxalın əvəzlənməsi sürətlənib, ixrac artıb. Bu sahədəki addımlar davam etdirilməlidir".

İqtisadçının fikrinə, hazırda Azərbaycanda iri sənaye müəssisələrinin yaradılmasına böyük ehtiyac var: "Çünki gələcəkdə neftin qiyməti ilə əlaqədar

bu problemlər qalmaqdadır. Ola bilər ki, bu problemlər daha da dərinləşsin. Çünki Amerika şist neftini dünya bazarına çıxarmaqda daha çox maraqlıdır. Bizdə də "Şahdəniz" qaz yatağının istifadəsinə başlanılacaq. Ona görə də, iri sənaye müəssisələrinin yaradılmasına ehtiyac var ki, Azərbaycanın dövlət büdcəsinə əlavə gəlirlər gətirsin. Hesab edirəm ki, Mərkəzi Bankın apardığı siyasət bu cür davam edərsə, manat öz məzənnəsini qoruyub saxlayacaq. Bunun da iki tərəfi var və real sektorun inkişafına müəyyən qədər problem yarada bilər. Digər tərəfdən, idxal və ixrac əməliyyatlarına indiki kimi ciddi nəzarət davam etdirilərsə, bu o qədər ciddi problem yaratmaz. Ancaq əsasən yerli istehsalda diqqəti artırmaq lazımdır ki, 2018-ci ildə ÜDM-də artım hissə edək. 2017-ci ildə mən ÜDM-də ciddi artım olacağını düşünürəm".

İqtisadçı ekspert Natiq Cəfərli isə iqtisadiyyatda aparılan islahatların hələ ki ciddi bir nəticə vermədiyini bildirdi: "Ötən 7 ayda gəldiyimiz əsas nəticə ondan ibarətdir ki, ölkə iqtisadiyyatında fundamental problemlər davam edir. Ötən dövrdə, əsasən də bank sektorunda ciddi problemlər yaşandı. Beynəlxalq Bankın xarici kreditör qarşısında öhdəliklərini zamanında ödəməməsi ən ciddi hadisələrdən birinə çevrildi və dövlət məcbur olub bu öhdəlikləri öz üzərinə götürməklə büdcə üçün əlavə borc yükü gətirdi. Yanvar ayında məzənnə ilə bağlı problem yaşandı və dolların rəsmi məzənnəsi 1.93-ə qədər bahalaşdı. Sonradan Mərkəzi Bank inzibati qaydada müdaxilələr həyata keçirərək iqtisadi aktivliyin azalması və manat kütlesinin daralması hesa-

bına məzənnəni sabitləşdirə bildi. Pozitiv adlandıra biləcəyimiz addım bundan ibarətdir ki, məzənnə bir neçə aydır ki, 1.70 civarında sabitləşib. Amma bunun fəsadları da oldu, xarici ticarət zəiflədi, iqtisadi aktivlik azaldı. İdxal 17 azalıb".

İqtisadçının sözlərinə görə, artan xətt üzrə gedən inflyasiya vətəndaşların gəlirlərini də dəyərliyə düşür: "Daha bir məsələ isə inflyasiya ilə bağlıdır. Manat kütlesinin azalmasına baxmayaraq, nə hökumət, nə də Mərkəzi Bank inflyasiyanın qarşısını ala bilmir. Bu, insanların gəlirlərinin aşağı düşdüyü bir şərtdə real qazancların da azalmasına səbəb olur. Dövlət qurumlarında çalışan, büdcədən maaş alan insanların əmək haqlarında nominal olaraq təxminən 7 faizə yaxın artım oldu. Amma reallıqda ikirəqəmli inflyasiya həmin artımı "yedi", hətta onların real gəlirlərinin də azalmasına səbəb oldu. Daha bir pozitiv məsələ odur ki, ölkəyə turizm axını genişləndi. Düzdür, bu özü ilə bir çox problemlər gətirsə də, turist sayının artması ölkədə bu sektorda çalışan insanların gəlirlərinə müsbət təsir edib.

Ancaq bütün bu baş verənlərə baxmayaraq, makroiqtisadi göstəricilər, inflyasiya, qiymət artımı, iqtisadi aktivliyin zəifləməsi, bank sektorunun durumu bu 7 aya damğasını vuran iqtisadi faktorlardır. Bank sektorunun vəziyyəti və iqtisadi aktivliyin zəifləməsi bu sürətlə davam etsə, yaxın 5 ayda Azərbaycan iqtisadiyyatı daha ciddi fəsadlarla üzləşə bilər. Çünki iqtisadi aktivlik və insanların real gəlirləri artmasa, hökumətin iqtisadi artımla bağlı hədəflərinə çatmaq da mümkün olmayacaq".

□ Nərgiz LİFTİYEVA

“Rusiya Qafqazda son kartlarını oynayır”. Bu sözləri axar.az-a Rusiyanın Cənubi Qafqazdakı son aktivliyini şərh edən eks-dövlət müşaviri Qabil Hüseyinli söyləyib.

Politoloq bildirib ki, Rusiya NATO-nun Cənubi Qafqazda aktivləşməsindən narahatdır: “Rusların Cənubi Qafqazda fəallaşmasının bir çox səbəbi var. Onlardan ən əsası NATO-nun Cənubi Qafqazda aktivliyini artırmasıdır. Məsələn, Gürcüstan ərazisində NATO-nun irimiqyaslı təlimləri keçirilir. Bu təlimlərin keçirilməsi ilə bağlı məlumat çoxdan yayılmışdı. İndi isə təlimlərin keçiriləcəyi yer, vaxt, eyni zamanda iştirakçı ölkələrin sayı da müəyyənləşib. Ən qəribəsi isə ondan ibarətdir ki, Ermənistan bundan əvvəl Rumıniyada keçirilən irimiqyaslı NATO təlimlərində iştirakının ardından indi də Gürcüstanın Vaziani hərbi aerodromunda keçiriləcək təlimlərdə iştirak edir. Artıq ABŞ-ın “Abrams” tankları və digər hərbi texnikaları Vaziani bölgəsinə gətirilib”.

Politoloqa görə, ruslar NATO-nun genişlənməsindən həmişə çox narahat olublar: “Çünkü onlar iddia edir ki, Varşava Müqaviləsi Təşkilatı dağıldıqdan və Almaniyanın birləşdirilməsindən sonra guya NATO və RFSFR rəhbərliyi arasında şifahi razılaşma olub. Bu razılaşmada isə NATO-nun sərhədlərinin Şərqi doğru genişləndirilməsinin dayandırılacağı bildirilib. Lakin bu, belə olmadı. Çünki Rusiyanın təsirdən xilas olan dövlətlərin demək olar ki, hamısı Polşa, Çexiya, Sloveniya, Baltıqyanı ölkələr və s. NATO-ya üzv oldu. Bu da NATO-nun Rusiya sərhədlərinə yaxınlaşmasına şərait yaratdı. Məsələn, bu gün Ukrayna və Gürcüstanın gündəliyində duran əsas məsələ NATO-ya daxil olmaqdan ibarətdir. Gürcüstanın NATO-ya daha tez daxil olmaq imkanları var. Bu gündəlik Gürcüstanda ancaq qərargah təlimləri keçirilirdi, amma indi artıq hərbi şəraitə yaxınlaşdırılmış təlimləri də müşahidə edirik. Artıq bu təlimlərdə Rusiyanın təsiri altında olan dövlətlərdən Ermənistan da iştirak edir”.

Ekspert hesab edir ki, Rusiya yaxınlığında NATO təlimləri artıq Moskvada çaşqınlıq yaradıb: “Rusiya belə hesab edir ki, NATO artıq onun sərhədlərinə tam yaxınlaşmış və bundan çox narahatdır. Ona görə də Cənubi Osetiya ətrafından sərhədin 1 kilometr irəli çəkilməsi və bunun Ermənistanı aparan yolun cəmi 1 kilometrliyində olması çox böyük narahatlığa səbəb olub. Çünki bununla bağlı olan digər bir problem

Rusiya-Qərb toqquşması: NATO-nun Qafqaz planı

Qabil Hüseyinli: “Qərbin Qafqazda aktivləşməsi Azərbaycanı Rusiya və NATO arasında seçim etmək məcburiyyətində qoyacaq”

də neft kəmərləri ilə əlaqədar. Bakı-Supsa neft kəmərinin bir hissəsi rus qoşunlarının işğal etdiyi ərazilərdə qalıb. Bakı-Supsa neft kəməri Azərbaycanın iştirakı ilə tikilsə də, onun operatoru BP-dir. Bu neft kəməri BP-nin əmlakı hesab olunur. Bu nöqteyi-nəzərdən ABŞ və NATO ölkələri bu məsələ ilə bağlı böyük narahatlıqlar keçirir və Rusiyanın sərhədlərinə yaxın ərazilərdə hərbi təlimlər keçirirlər. Bu təlim ruslarda xeyli çaşqınlığın yaranmasına səbəb olub”.

Q.Hüseyinli Rusiyanın artıq sıxışdırıldığını və bölgədə son kartlarını oynadığını bildirib: “Bununla paralel olaraq, ABŞ Rusiyaya qarşı yeni və ağırlaşdırılmış sanksiyaların tətbiq olunması ilə bağlı qərar çıxarıb. Yaxın günlərdə həmin sanksiyaların işə düşəcəyi deyilir. Rusiya bunu bəhanə edir ki, ABŞ-ın və NATO-nun bu addımları Rusiyanı iqtisadi böhran şəraitinə salmaq üçündür. Moskva həmçinin bir sıra postsovet ölkələrini (*Baltıqyanı ölkələr, Polşa, Ukray-*

na və Gürcüstanı) NATO-nun bu yerlərdə fəallıq yaratmasına yardım etdiyi üçün qınayır. Daha çox qınağa məruz qalan ölkə yenə də Gürcüstan və Ukraynadır.

Rusiya həmçinin Abxaziya ərazisindən keçən və Ermənistanı gedən dəmiryol xəttinin Gürcüstandakı hissəsini bərpa edib, yararlı hala salmaq niyyətindədir. Amma Gürcüstan rəhbərliyi buna birmənalı qaydada “yox” deyir. Bunun əvəzində Rusiya Ermənistanı gedən şose yolunu açmaq istəyir və bu məsələ artıq gündəmə gəlir. Ona görə də Rusiyanın bölgədə son kartlarını oynadığını desək, yanlışdır. Artıq Rusiya-NATO, Rusiya-ABŞ qarşılıqlı durması pik səviyyəyə çatıb”.

Ekspertin fikrincə, Qərbin Qafqazda aktivləşməsi Azərbaycanı Rusiya və NATO arasında seçim etmək məcburiyyətində qoyacaq: “MKI-nin planları sırasında Rusiyanın bütün sərhədləri boyunca hərtərəfli çəmbərə alınması siyasəti yer alır. Hazırda bu proses Baltik dənizindən Qara dənizə qədər

olan bölgədə NATO hərbi heyətinin yerləşdirilməsi ilə davam etdirilir. Yeni Baltik dənizindən Qara dənizə qədər olan əraziyə Rusiyanın müqavimətini qıra biləcək güclü hərbi birləşmələr və texniki vasitələr yerləşdirilib. Amma MKI çəmbərin sonadək davam edə bilməsi üçün bunun Orta Asiya respublikalarına qədər uzadılmasını planlaşdırır. Orta Asiyadan Uzaq Şərqi doğru olan ərazilər Çinin

öhdəsinə veriləcək. Çünki Çin əhalisinin sayının artması, Çindən Rusiyanın Uzaq Şərqiəki ərazilərə insan axını artıracaq. Bu proses hazırda da gedir. Artıq Ural dağları ətrafında olan ərazilərdə belə Çin vətəndaşlarına çox rast gəlinir.

Orta Asiya, Cənubi Qafqaz məsələsində ABŞ fəal rol oynayacağını artıq bəyan edib və burada əsas məqsəd Cənubi Qafqazdan Rusiyanın çıxarılmasıdır. Belə ki, Rusiya ətrafında keçilməz mühafizə zolağının yaradılması nəzərdə tutulur. Fikrimcə, Azərbaycan balanslaşdırılmış siyasət həyata keçirməsinə, Rusiya ilə yaxın qonşuluq münasibətlərinin olmasına baxmayaraq, ehtiyatla yanaşı, bir an gəlib çata bilər ki, o, seçim etmək məcburiyyətində qala bilər. ABŞ və NATO-nun bölgədəki aktivləşməsindən sonra Azərbaycanın bu proseslərdən kənar qalması çox çətin olacaq. ABŞ belə hesab edir ki, Mərkəzi Asiyaya sahib olmaq Avraziya materikinə sahib olmaq kimidir. Bu yolda isə Vaşinqton Azərbaycanı əsas vasitə kimi görür. Proseslərin gedişindən kənar qalmaq mümkün olmayacaq. Azərbaycan hazırda Qərbdə böyük nüfuz malikidir və ölkəmizin geostrateji əhəmiyyəti hamıya məlumdur. Rusiya və Qərb dövlətləri də buna böyük əhəmiyyət verir. Rusiya və NATO qarşılıqlı durması indiki kimi yüksələn xətt üzrə gedərsə, Cənubi Qafqaz və Mərkəzi Asiyada da NATO-nun təsir dairəsi kifayət qədər yüksələ bilər”.

“Azərbaycan apreldə daha çox ərazini azad etməli idi”

İrənin ali dini liderinin nümayəndəsi: “Azərbaycan və İran bir millət-iki dövlətdir”

“Biz öz torpaqlarımızın izzətini necə istəyiriksə, Azərbaycan üçün də o cür izzət və başucalığı istəyirik”. Bunu APA-ya açıqlamasında İrənin ali rəhbəri Ayətullah Seyyid Əli Xameneinin Ərdəbil vilayəti üzrə nümayəndəsi Seyyid Həsən Amuli deyib.

“Azərbaycanın problemlərini öz problemimiz bilir. Hazırda Ərdəbildə Əhli-beyt məktəbinin güclənməsində Səfəvilərin rolu ilə bağlı konfrans keçirilir. Səfəvilər Azərbaycan və İranın müştərek tarixidir. Azərbaycanın mədəniyyəti, tarixi bizim tariximizlə birdir və ayrılı bilməz. İran və Azərbaycanın bir çox müştərek tarixi şəxsiyyətləri var. Bu özü iki ölkənin əməkdaşlığında və bir-birinə dayaqlı olmasında çox təbii amilə çevrilə bilər”, - deyər Həsən Amuli söyləyib.

O bildirib ki, hər iki ölkə öz tarixi şəxsiyyətlərinə sahib çıxmaldır: “Azərbaycan və İran bir millət-iki dövlətdir. İran və Azərbaycan Arazın iki qoludur. Mənşəyi, əsl və kökü birdir. Bu, tələb edir ki, iki ölkə arasında əlaqələr daha da inkişaf etsin. Şükürlər olsun, getdikcə əlaqələr daha da yaxşılaşır”.

Dağlıq Qarabağ probleminə danışan H. Amuli qeyd edib ki, hazırda Qarabağın işğal olmasından istifadə edən Rusiya Azərbaycan və Ermənistanı istədiyi təzyiqlə göstərir: “Ermənistan Qarabağa görə Rusiyaya möhtacdır. Amerika da, İsrail də elə Rusiya kimi, bu vəziyyətdən istifadə edirlər. Dağlıq Qarabağ problemi hazırda regional bir problem deyil, böyük dövlətlərin maraqlarına çevrilib”.

Ayətullah Seyyid Əli Xameneinin nümayəndəsi 2016-cı ilin aprel döyüşlərində Azərbaycan ordusunun uğurlarından da danışmış və bildirib ki, Azərbaycan ordusu bu döyüşlərdə özünü çox yaxşı göstərdi: “Bu, bizim hamımızı sevindirdi. Ordu gərəkdir durmazdı, irəliləyib daha çox əraziləri işğaldan azad edərdi. Hazırda elə bir zaman gəlib çatıb ki, bir dövlətin öz taleyini həll etməsinə imkan vermirlər. Amerika və Rusiya digər dövlətlərin, əsasən də kiçik dövlətlərin taleyini həll etməkdə maraqlıdır. Amerika Dağlıq Qarabağdakı qondarma hökumətə yardım edir. Qondarma rejim BMT-də rəsmən tanınmır, lakin Amerika onlara viza verir”.

H. Amuli ATƏT-in Minsk Qrupunun Qarabağ münaqişəsindəki rolunu tənqid edib və bəyan edib ki, Dağlıq Qarabağın azadlığı Minsk Qrupu ilə baş tutmayacaq: “Artıq 20 ildən çoxdur ki, müzakirə aparılır, bu qədər uzun müzakirə olar?! Azərbaycan və Ermənistan özləri problemi həll etmək istəsələr də, bu, mümkün olmayacaq. Çünki Rusiya istəmir buradan geri çəkilsin. Necə ki, Amerika və İsrail İŞİD-in çox güclənməsini və tam məhv olmasını istəmir. İŞİD nə qədər ki, bölgədə var, Amerika İraqı da, İŞİD-i də, Suriyanı da idarə edəcək. Ona görə Qarabağ problemi Rusiya və Amerikanın əlinə düşmüş yağlı bir tikədir. Dağlıq Qarabağın həlli prosesi nə qədər uzanırsa, onun Azərbaycana qaytarılması bir o qədər çətin olur”.

H. Amuli Dağlıq Qarabağda referendum keçirilməsi məsələsinə də toxunub və deyib ki, ermənilərin çirkin planlarından biri də referendumun keçirilməsidir: “Azərbaycan xalqı və hökuməti referendumla heç bir halda razı olmamalıdır. Harada görünür ki, bir məmləkətin torpağı üçün referendum keçirilsin? Bu, ona oxşayır ki, bir nəfər gəlsin və Bakı üçün referendum keçirilməsini istəsin. Buna icazə verilməməlidir. Bakı da Azərbaycanındır, Qarabağ da”.

Seyyid Həsən Amuli əlavə edib ki, İran qonşu ölkə olaraq Qarabağ probleminin həlli üçün çox şey göstərmişdir: “Ali rəhbər Ayətullah Xamenei deyib ki, Qarabağ torpağı uğruna ölənlər şəxslər şəhiddir”.

İyulun 30-da İsrailin "Haaretz" qəzeti Azərbaycanla bağlı yalan və böhtandan ibarət növbəti yazı dərc edib. Azərbaycan prezidentinin xarici siyasət məsələləri üzrə köməkçisi Novruz Məmmədov AzərTAc-a bu yazı ilə bağlı münasibət bildirib. Prezidentin köməkçisi deyib:

"Təəssüf ki, məsuliyyət hissindən məhrum bəzi mətbuat orqanlarının təmsilçiləri vaxtaşırı yalan və böhtan xarakterli məlumatları yaymağı özlərinə peşə hesab edirlər. İndiyə qədər İsrailin "Haaretz" qəzetində dəfələrlə Azərbaycan dövləti, onun xarici və daxili siyasəti ilə bağlı bəzi yalan məlumatlar dərc olunub. Lakin növbəti yalan və böhtan birbaşa prezidentin ailəsinə qarşı yönəldiyindən ona münasibət bildirməyə ehtiyac var.

Belə ki, iyul ayının 30-da "Haaretz" qəzetində prezidentin ailəsi barədə bütövlükdə yalan məlumat, kiçik olsa da məkrli yazı dərc olunub. Əsas narahatlıq doğuran məqam isə bu məlumatda İsrailin turizm naziri Yarev Levinə istinad edilməsidir. Yazıda göstərilir ki, guya son bir neçə ay ərzində prezidentin ailəsi İsraildə əmlak almaqla, bu ölkəyə vəsait qoymaqla məşğul olub. Eyni zamanda guya prezidentin kiçik oğlu (fikir verin) bu ay-

"Prezidentin oğlu Heydər Əliyev heç vaxt İsraildə olmayıb"

Novruz Məmmədov: "Yalan və böhtan məlumatla bağlı İsrail səfirliyi mövqə bildirməlidir"

larda İsraildə olub. Amma heç vaxt İsraildə olmayıb. Bu informasiyalar yalnız göstərilən aylarda yox, ümumiyyətlə, İsrailə səfər etməyib. Bu informasiyalar yalan və böhtandan başqa bir rəil səfirliyi özünün və nazir Yarev Levinin mövqeyini bildirməlidir".

şey deyil və onların realıqla heç bir əlaqəsi yoxdur. İsrail mətbuatında belə yazıların dərci təəssüf doğurmaqla yanaşı, ölkələrimiz arasındakı münasibətlərin ruhuna da ziddir.

"Haaretz" qəzetinin jurnalisti məkrli niyyətini həyata keçirmək üçün İsrailin turizm naziri Yarev Levinə istinad edir. Hesab edərəm ki, yalan və böhtan məlumatla bağlı İs-

"Qızıl Ordu"nun "ayaq səsləri"

Elşad PAŞASOY
epashasoy@yahoo.com

Çoxları düşünürdü ki, ABŞ-ın Rusiyaya qarşı sanksiyaları şimal qonşumuzu durduracaq. Ancaq bu, baş vermədi. Əksinə, bugünlərdə Rusiya bütün varlığı ilə postsovet məkanını təsir dairəsinə almaq üçün hərəkətə keçib.

Bu mənada Rusiya Hərbi Dəniz Donanmasının "Qrad Sviyajsk" kiçik raket gəmisi və "SB-45" xilasetmə yedək gəmisinin Bakı limanında peyda olması da yalnız idmanla bağlı məsələ deyil. Düzdür, avqustun 1-dən 11-dək Azərbaycanın Xəzər dənizindəki ərazi sularında "Dəniz Kuboku - 2017" beynəlxalq yarışları keçiriləcək və orada Azərbaycanla yanaşı, Rusiya, İran və Qazaxıstan hərbi gəmiləri də iştirak edəcək. Ancaq

İllərdir ki, Azərbaycan xoş məram nümayiş etdirib Xəzər statusunun razılaşdırılmasına israr etdiyi halda, bu, mümkün olmur. İndi raket gəmisi ilə bu nə yarışdır? Həm də neçə illərdir ki, Rusiya bizi hərbi gəmilərlə "yoxlayır". Elə iki il əvvəl, avqustun "nəhs" günündə prezident Putin də Bakıya Xəzər yolu ilə, hərbi gəmidə səfər etmişdi. Təsəffüdülmü?..

Proseslər o qədər məntiqli ardıcılıqla və sürətlə cərəyan edir ki, bunlara təsadüf demək mümkün deyil. Elə götürək Rusiya baş nazirinin müavini Dmitri Roqozinin Moldovaya təhdidini. Rusiyalı dövlət rəsmisi Kişinyova xəbərdarlığı çox qorxuncdur. Sitat: "Əgər Dnestryanı bölgədə Rusiya vətəndaşının başından bir tük əskik olsa, cavab çox sərt olacaq". Bu, artıq işğalla təhdiddir.

Görünür ki, Rusiya rəsmisi Moldova lideri ilə "ciddi söhbət" edəcəyini, separatçı Dnestryanı bölgənin rəhbəri Vadim Krasnoselski ilə görüşə hazırlaşdığını deyir, Moldovanın qərbyönümlü hökumətini "cinayətkar" adlandırır. Bu, Rusiyanın işğal planının anonsudur. Faktiki "Qızıl Ordu"nun çəkmələrinin ayaq səsləridir...

Kreml "iri addımlarla" işğalı həyata keçirir. Respublikalar səviyyəsində mümkün olmayanda öten əsrin 20-ci illərində basdırılmış "minalar"ı işə salır, muxtar respublikalarda möhkəmlənməklə müstəqil dövlətlərin paytaxtlarına meydan oxuyur.

Moskvanın çeşidli planları var, tək "beşinci kolon"larla kifayətlənməyib. Gürcüstandakı separatçı bölgədən uzanan əl Bakı-Supsa kəmərinə qədər çatıb. Amma Qərb susur. Rusiya Ermənistandakı Gümrü və Erebuni hərbi bazaları ilə kifayətlənməyib bu ölkəyə Gürcüstan üzərindən quru yol açmaq istəyir. Qərb yenə sükut edir. Rusiya Ermənistanla 120 minlik ordu yaradır, yenə sükut!

Belə görünür ki, Qərb taleyi ilə barışıb. Rusiyalı Suriyadan çıxartmağa çalışdı, ancaq əvəzində rus raketləri Xəzərdən Suriyaya "uçuruldu". O bir test oldu. Gördülər ki, Rusiyalı bu şəkildə dayandıra bilməyəcəklər. Ona görə də sanksiya adlı "mərhələli həll planı"nı işə saldılar. O planın sonundakı postsovet məkanında nələr baş verəcəyi deyəsən, ABŞ və Avropanı az maraqlandırır. Hər halda Rusiya Kırım ilhəq edəndə Qərbi "dişinə vurub".

Kremlə düşünülür əvvəl Cənubi Osetiya və Abxaziya, sonra Dnestryanıya, ardınca da Kırım rus pasportları payladım, nə dəyişdi ki, bundan sonra nə ola? Vaxtaşırı rusların səsinin Şuşadan gəlməsi də səbəbsiz deyil. Günün birində Azərbaycan torpaqlarını azad etmək istəsə, Rusiya burada da "rus vətəndaş"ını tapacaq və "onların başındakı tükü" axtaracaq...

Təbii ki, Rusiya vətəndaşı deyərəkən 3 ildir Dağlıq Qarabağda Şahbaz Quliyevlə birgə girov saxlanılan Dilqəm Əsgərovdan söhbət getməyəcək. Moldovani rus vətəndaşlarına görə hədələyən Roqozin və onun hökuməti birçə dəfə Rusiya vətəndaşı olan Dilqəmin adını çəkib onu müdafiə etməyib.

Amma əvəzində Bakıya gələn rusiyalı erməni mənşəli şəxsləri açıq müdafiə edib, Azərbaycana nota verib. Dilqəm Əsgərov illərdir öz torpağında işgəncə altındadır, ancaq Rusiya XİN-in rəsmi nümayəndəsi Mariya Zaxarova onunla bağlı sual verən jurnalisti təhqir etməklə yadda qaldı. Ancaq Moskva Qarabağa qanunsuz səfər etdiyi üçün cəzalandırılan Lapşini geri almaq üçün bütün təzyiqlərə əl atır. Öz dədə-baba yurdunu ziyarət etdiyi üçün ömürlük (!) həbs olunan Dilqəm Əsgərovun müsibətlərinə göz yumaraq...

Bu durumda da Rusiyanın Azərbaycana normal münasibətdə olduğunu iddia edənlər var. İnanmaq istərdik. Amma əksini demək üçün başqa arqumentlərə gerek yox. Qoy Roqozin birçə dəfə çıxıb Qarabağ separatçılarına elə beləcə desin: "Rusiya vətəndaşı Dilqəm Əsgərovun başından bir tük əskik olsa..." Desin...

Elxan Süleymanov Şamaxının daha bir probleminin həllinə yardımçı oldu

Rayonun sudan əziyyət çəkən Quşçu kəndində Yaponiya hökumətinin dəstəyi ilə artezian qurğusu istifadəyə verildi

Şamaxının millət vəkili Elxan Süleymanovun təşəbbüsü, Yaponiya hökumətinin dəstəyi ilə Şamaxının içməli sudan korluq çəkən daha bir kəndində inşa edilən artezian qurğusunun açılış mərasimi olub.

Musavat.com xəbər verir ki, Şamaxı rayonunun Quşçu kəndində "Quşçu kəndinin su təchizatı sisteminin tikintisi" layihəsinin icrası başa çatdırılması ilə bağlı törəndə AVCIYA prezidenti Elxan Süleymanov, rayonun icra başçısı Asif Ağayev, Yaponiyanın Azərbaycandakı səfiri Teruyuki Katori və kənd camaatı iştirak edəblər.

AVCIYA-nın vitse-prezidenti Elçin Salmanov tədbiri açıq elan etdikdən sonra Azərbaycan və Yaponiyanın dövlət himnleri səsləndirilib.

Çıxış edən Elxan Süleymanov Yaponiya və Azərbaycan xalqları arasında bir

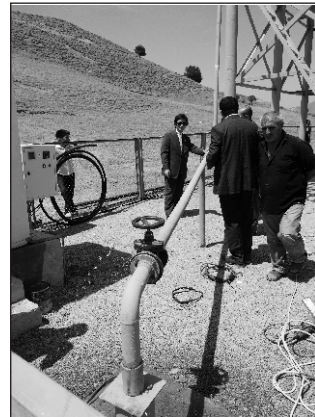
ehtiyatları ilə zəngin bir ölkədir: "Yaponiya hökuməti istəyir ki, bu problem mövcud olan ölkələrdə öz dəstəyini göstərsin".

Yaponiya hökumətinin indiyədək Azərbaycanda 220-dən çox sosial layihəyə dəstək verdiyini deyən səfir bunların xeyli hissəsinin içməli su təchizatının yaxşılaşdırılması ilə bağlı olduğunu

bildirdi. Şamaxıda su təchizatı ilə bağlı 2009-cu ildə Məlikçobanlı kəndində də layihə həyata keçirilib. Digər iki layihə isə məktəb tikintisi və təmiri ilə bağlıdır. Elxan Süleymanovun təşəbbüsü olan "Quşçu kəndinin su təchizatı sisteminin tikintisi" layihəsi üzrə qrant

çox oxşar mental dəyərlərin olduğunu deyib və Yaponiya hökumətinə, səfirinə Azərbaycanda bu kimi layihələri dəstəklədiklərinə görə təşəkkürlərini bildirib. Millət vəkili qeyd edib ki, Yaponiya səfirliyi bundan əvvəl Şamaxıda daha üç sosial layihəni dəstəkləyib.

Şamaxının icra başçısı isə son illərdə rayonda su təchizatının yaxşılaşdırılması və digər sosial problemlərin həlli ilə bağlı görülən işlərdən danışıb. Səfiri Teruyuki Katori kənd camaatını azərbaycanca salamlayıb. Daha sonra o çıxış edərək bildirib ki, Yaponiya su

müqaviləsi Yaponiyanın Azərbaycandakı səfirliyi ilə "Azərbaycan Gənclərinin Hüquqlarının Müdafiə Mərkəzi" Qeyri-Hökumət Təşkilatı (AVCIYA-nın üzvü) arasında imzalanıb. Layihə çərçivəsində 150 metr dərinlikdə artezian quyusu qazılıb. 1,8 kilometr su borusu, ümumi həcmi 40 ton olan 2

su çəni və 3 su bulağından ibarət yeni su təchizatı sistemi tikilib. Bu, 5000 nəfərə yaxın əhali olan kənd sakinlərinin su ehtiyacının ödənilməsinə imkan yaradır. Bu layihədən 2200 nəfər sakininin faydalanacağı gözlənilir.

□ Musavat.com

İqbal müəllim və toyuqlar

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

Yaz aylarında deputatxanada deputatın etik davranış qaydaları haqda qanun müzakirəyə çıxarılmışdı, hətta bəzi orda düyməgəzdiren yoldaşların yüngülvari etirazına səbəb olmuşdu. Həmin qanun deputatların əlindən mandatı almaq fürsətlərini genişləndirirdi. Hansısa təhqir elədin - mandat uçdu. Seçicidən 60 manat borc aldın - yenə qovuldun. Bu cür gül-məli şeylər vardı təzə qanunda. Sən demə, hazırkı qanuna görə deputat seçicidən ancaq 50 manatlıq hədiyyə ala bilmiş. Ondan yuxarısı rüşvətdir. O cümlədən, guya bizdə deputatı işdən qovmaq kimsə lazım imiş. Ziyansız adamlardır, oturublar da orda, özləri üçün.

Ancaq bunları yazmaqda məqsədim deputatları müdafiə etmək deyildir. Necə deyirlər, Allah vurmuşdu elə onları... Sadəcə, bugünlərdə Lerikdən deputat İqbal müəllimin (bunu o biri İqbal müəllimlə də qarışdırmaq olar, hərçənd o biri İqbal müəllimin deputat mandatı daha yoxdur və olacağına ümid görünmür - "ümidli gələcəyimiz"i də beləcə zad eləyiblər) başına gəlmiş iki əhvalat media səhifələrimizdə parıldadı, diqqətimizi çəkdi. Birində yazmışdılar Lerikdə İqbal müəllimin broyler fabrikinə partlayışlı yanğın olmuşdur, o birində isə deputatın mənzil fırıldaqına qurban getməsi lirik formada təsvir edilmişdi. Bax, elə bunları oxuyanda mən o davranış qanunu adlanan şeyi xatırladım. Demək, heç qanuna ehtiyac yoxdur, vaxtaşırı ana təbiət özü deputatlarımızı cəzalandırır.

Broyler fabriki xəbərində deyilirdi ki, İqbal müəllim kəndlilərin pay torpaqlarını qamarlayıb, şirə zavodu açmağa söz verib, ancaq sonra aldadıb toyuq ferması açıbdır. İndi o toyuqların qanı, fabrikin zir-zibili camaatın su içdiyi çaya axırımış.

Vah-vah... Rəhmətliyin uşağı, seçiqabağı yolunuza asfalt çəkəndə yaxşı idi, indi suya bir-iki toyuq zılı atanda pis? Vallah, adam bunların əlindən qaçıb İngiltərə deputatxanasına getmək istəyir. Get, İqbal müəllim, get... Eyni zamanda, İqbal müəllim toyuqların başını kəsəndə qanı nə etsin? Bəlkə maşına yığıb gətirib Milli Məclisin qabağında fontana buraxsın və ordan qırmızı sular axsın, hər dəfə iclas açılarda Oqtay müəllim himni oxuyarkən "Qan tökməyə cümlə hazırız" sözlərini bu fona baxaraq hayqırınsın? Çətin işdir. Qan harasa axmalıdır. Bu, qanın əsas xüsusiyyətlərindən biridir. Siz hələ sevinin. Bəzi deputatlar donuz ferması saxlayır, orda seçicilərin suyu-çayı haram məhsula dönür, heç kim cənnətə düşmür.

Hətta bəzi elmi araşdırmalara görə, toyuq qanı elə təbii şirə sayıla bilər - ancaq bunun üçün gərək şələ quyruğun olsun. Bu da sizə şirə zavodu, daha nə istəyirsiniz? Bəyəm, deputat seçicilərə quyruq da taxmalıdır? Bəsdir bu qədər əfəllik...

İkincisi (özümüzü elə apararaq, guya birincidə nəse varmış, oxucu isə düşünsün ki, senzura yazını ixtisar edibdir), İqbal müəllimin göydələnlərdən 3-4 mənzil almağa cəhd edərkən aldadılması və yarım milyon dollardan artıq - hardasa 650 min dollar - ziyana düşməsi elə toyuq qanına görə qisas alan leriklilərin hərəkətinə bənzəyir. Məncə, hüquq-mühafizə orqanları bu versiyaya üzərində toyuq yolmağa hazır olmalıdır. Deyir, deputat evlə-rə pulu qabaqcadan ödəyib, ancaq sonra ev tikən şirkətin müdiri fırıldaq çıxıb, tutublar, intihar eləyib, başqa şirkətə veriblər, intihar edən fırıldaqçı isə başqa nazirin qahımı imiş və sairə. Bu əqrəbəliq sxemləri, əlbəttə, bizim administrativ gözəlliklərdən biridir, ancaq temadan uzaqlaşmayaq, yoxsa adının çəkilməsini istəməyən tülkü gəlib toyuqları - tamamını aparar, yazısız qalar.

Yazı üzərində düşünərkən İqbal müəllimin adı da diqqətimizi çəkdi. Bu, ərəbcədən gəlmə "tale, bəxt" anlamını verir. Demək, İqbal müəllimin iqbalı hələlik yaxşı getmir. Fabrik yanır, ev ala bilməyib vəğzalda yatır, seçicilərə nəse açıqlansa intizam komissiyası mandatı tutub alacaq və sairə... Bir ata sözüündə deyilən kimi, (təbii, lətifəsi uzaq olsun) əri döyən arvadı, it də tutdu bir yandan.

Hələlik bu qədər. Hamınıza xoş xəbərlər oxumaq arzusu ilə.

Silahlanma yarışını uduzan İrəvan çıxılmazda

"Son zamanlar Ermənistan ordusunda artmaqda olan ölüm halları və ağır bədən xəsarətləri ilə nəticələnən cinayət tərkibli hadisələrdən erməni ictimaiyyətinin diqqətini yayındırmaq üçün düşmən planlaşdırılmış təxribatlar həyata keçirir". Bu si-tat Azərbaycanın Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətinin ötən şənbə yaydığı açıqlamadandır.

Məlumatda daha sonra deyilir ki, belə təxribatlardan biri Ermənistanın sosial şəbəkələrdə azərbaycanlıların adı ilə saxta profilər yaradıb, bununla da vaxtaşırı Azərbaycan ordusunda guya müxtəlif neqativ hadisələrin baş verdiyini iddia edən yalan məlumatlar yaymaqdadır. "Aparılan araşdırma nəticəsində məlum olub ki, Azərbaycan Ordusu barədə yalan, iftira, təxribat məqsədli xəbər yayan "Tofiq İbrahimov" adlı facebook profili Ermənistanın xüsusi xidmət orqanları tərəfindən yaradılaraq idarə edilir. Həmin profilə paylaşılan bütün hadisələr uydurmadır, ad və soyadları çəkilən şəxslərin də Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinə heç bir aidiyyəti yoxdur", - deyə Müdafiə Nazirliyi xəbərdarlıq edib.

Nazirlik onu da bildirir ki, düşmən tərəfindən sosial şəbəkələrdə məqsədyönlü şəkildə yaradılan saxta səhifələrdə ordumuzla əlaqədar yayılan neqativ məlumatlar təxribat xarakterindədir və heç bir reallığı əks etdirməyən bu kimi xəbərlərin gələcəkdə də yayılması istisna edilmir. "Bununla bağlı bir daha kütləvi informasiya vasitələrini, sosial şəbəkə istifadəçilərini və ictimaiyyəti diqqətli olmağa, düşmən təbliğatına uymamağa, Ermənistanın bu qəbildən təxribatlarına qarşı qlobal internet məkanında və mətbuatda aktiv əks-fəaliyyət göstərməyə çağırırıq", - deyə nazirlik bəyan edib.

Qeyd edək ki, axır vaxtlar düşmən ölkənin xüsusi xidmət orqanları həqiqətdən də virtual məkanda Azərbaycana qarşı təxribat kampaniyasını gücləndirib. Düşmən tərəf hansısa mifik azərbaycanlı adından saxta profil yaradıb, onun dili ilə silahlı qüvvələrimizdə guya dəqradasiyanın, başpozuzluğun baş alıb getməsinə sübut eləmək üçün müxtəlif "faktlar" uydurur, onlara həqiqət donu geydirməyə çalışır.

Şübhə yox ki, təbliğat və əks-təbliğat savaşının tərkib hissəsi olan bu olduqca mühüm məsələni ən əvvəl Azərbaycanın KİV-ləri diqqətdə saxlamalı və ona həssaslıq göstərməlidir. Belə olarsa, o zaman sosial şəbəkələrdə erməni "tələsi"ne və təsiri altına düşənlər də xeyli az olar və yaxud heç olmaz.

Unutmaq lazım deyil ki, düşmən Azərbaycana, silahlı qüvvələrimizə qarşı belə çirkin, ordumuzu xalqın gözündən salmağa, ordu-xalq birliyi

Düşmən Qarabağ savaşını virtual müstəviyə çəkir - iki səbəb

Hərbi xidmətə çağırışçı tapa bilməyən Ermənistanın xüsusi xidmətlərinin ordumuz haqda dezinformasiyanı gücləndirməsinin pərdəarxası; Şuşanın işğalına başçılıq etmiş erməni "komandos"dan acı etiraf: "Xalq ölkəni tərk edir, kasıb ölkədə varlı yaşamaq ayıbdır..."

sarsıtmağa yönəlmiş qarayaxma kampaniyasını bundan sonra daha şiddətlə davam etdirəcək. Əsas da iki səbəbdən. Birincisi, acından ölən Ermənistan artıq anlayıb ki, Azərbaycanla silahlanma yarışında ayaqlaşmaq gücündə deyil və Rusiya da hərbi balans təmin etmək üçün ermənilərə bir elə canıyananlıq etməyəcək. Əksinə, Rusiya ilə Azərbaycan arasında silah ticarəti İrəvanın gizli-açıq etirazlarına rəğmən, davam edir və edəcək.

İkincisi, ordusuna yetərli sayda çağırışçı tapa bilməyən Ermənistan hərbi qüvvələrimiz haqda erməni gənclərində neqativ rəylər yaratmaqda bir növ onları hərbi xidmətə həvəsləndirməyə ümid edir. O motivlə ki, "Azərbaycan ordusu elə də güclü deyil, hərbi xidmətdən yayınmayın, ölkədən qaçmayın!"

Ermənistanın Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə görə düşdü-yü indiki ağır, çıxılmaz siyasi-iqtisadi və hərbi vəziyyəti dünyədək Azərbaycan üzərində "hərbi qələbə"dən danışıb lovgalan səhra komandirləri də artıq etiraf etməyə başlayıb. Məsələn, Şuşanın işğalına başçılıq etmiş, Azərbaycan həbsxanasının darıxdığı erməni general, "komandos" adlandırılan hərbi cani Arkadi Ter-Tadevosyan separatçı rejimin başında duranların korrupsiya əməllərindən danışarkən Konfusidən misal gətirərək deyib: "Kasib ölkədə varlı

da o, "qalib ermənilər" in bu gün hansı ağır vəziyyətdə olduğunu etiraf etmiş olub. "Xalq ölkəni tərk edir, başqa ölkələrə köçür, işsiz-gücsüzdür və kimsə belə bahalı maşınları görür. Bu, bizə şərəf gətirmir və mən fikrimi Konfusinin sözləri ilə əsaslandırırım", - deyə o, narazı formada bildirib.

Məsələ də ondadır ki, əhalisi, xüsusən də gənc, çətin yaşlı kişiləri baş götürüb gedən bir ölkənin - Ermənistanın Azərbaycana qarşı uzun müddət duruş gətirəcəyi isə mümkün deyil. Yeni izolyasiya vəziyyətində olan Ermənistan topsuz-tüfəngsiz, mühənbəsiz də çöküşə məhkumdur. Sadə səbəb: bir ölkənin mövcudluğu üçün ilkin şərt - onun xalqıdır. Əgər həmin xalq müharibə vəziyyətindən, yox-

Qarabağa görə həbs olunan təbrizli fəal ölüm ayağındadır

Uzun müddətdir Təbrizin mərkəzi zindanında saxlanılan azərbaycanlı fəal Həbib Sasanian artıq 50-ci gündür aclıq aksiyası keçirir. Bu barədə axar.az-a fəalın yaxınları məlumat veriblər. Onlar Sasanianın səhhətinin getdikcə ağırlaşmasından ciddi narahat olduqlarını bildiriblər.

"Həbibin sağlamlıq durumu heç yaxşı deyil, onun qan təzyiqi 55-ə, qanındakı şəkərin miqdarı isə azalaraq sifra enib. O, aclıq aksiyasına başladıqdan indiyə qədər 22 kiloqram arıqlayıb. Həbib tez-tez ümumi zəiflikdən və həlsizlikdən huşunu itirir. O, davamlı olaraq sistem qoşulduqdan sonra özünə gəlir. Həmin Sasanianın bədəninə sağ tərəfi də öz hissiyyatını itirib. Həbibə qarşı 5 ittiham irəli sürülüb, onlardan 4-ü artıq rədd edilib, lakin hazırda bir ittiham qalıb. Həmin ittiham yalnız Həbib məhkəməyə gələndən sonra onun özünə elan olunacaq", - deyə onlar qeyd ediblər.

Həbib Sasanian iyunun 12-dən aclıq aksiyasına başlayıb. O, İran Kəşfiyyat Nazirliyinin (ETTELAAT) ona qarşı irəli sürdüyü ittihamların əsassız olduğunu və ədalətli məhkəmə keçirilərək azadlığa buraxılmasını tələb edir. Sasanian 2016-cı il mayın 15-də 5 fəalla birlikdə Ərdəbilə saxlanılıb. Fəalın nədə ittiham olunduğu dəqiq məlum deyil. Bəzi mənbələr onun Azərbaycan-Ermənistan münaqişəsi və bu məsələ ilə bağlı maarifləndirmə işləri ilə məşğul olduğuna görə tutulduğunu iddia edir.

□ Siyasət şöbəsi

Ali məktəblərə qəbul imtahanları artıq yekunlaşıb və ixtisas seçimi başlayıb. Ötən illərdən fərqli olaraq bu il abituriyentlər iki dəfə imtahan vermək şansı əldə etdilər. Maraqlıdır, görəsən, abituriyentlərə verilən bu şans təhsilə hansı üstünlükləri qazandırır, onlar ixtisas seçərkən nələrə diqqət etməlidir? Bu və digər suallara cavab tapmaq üçün Təhsil Xidmətləri Araşdırma Mərkəzinin rəhbəri, təhsil üzrə ekspert, tarixçi alim Kamran Əsədovla söhbətəşdik.

- Qəbul imtahanları yekunlaşdı. Bu il abituriyentlər iki dəfə imtahan vermək şansı qazandılar. Nəticəyə baxdıqda bu şans hansısa üstünlüklər qazandırdı deyə bilərikmi?

- Ali məktəblərə qəbul imtahanlarının 2017-2018-ci ildən etibarən iki dəfə keçirilməsi hesab edirəm ki, gözlənilən nəticəni vermədi. Bu yenilik tətbiq ediləndə gözlənilirdi ki, imtahanda iştirak edənlərin birinci imtahan ilə ikinci imtahan arasında kəskin fərq olacaq. Ən azından ona görə ki, birinci imtahan hələ tədris ili başa çatmamış olmuşdu və abituriyentlərin təkrarlamaq üçün vaxtları olmamışdı. Əslində imtahanlarda nəticələrin əvvəlki illərlə müqayisədə kəskin şəkildə yaxşılaşmasını gözləmək absurd olardı. İlk növbədə ona görə ki, bu il qəbul imtahanlarının vaxtları çox gec, imtahanlara 1 ay qalmış məlum oldu. Bundan başqa, abituriyentlərin qəbul imtahanlarına səmərəli hazırlaşmaları üçün sınaq imtahanları qəbul imtahanlarına qədər keçirilmədi. Yalnız birinci imtahandan sonra iki dəfə sınaq imtahanı keçirildi. Düşünürəm ki, qəbul imtahanlarının iki dəfə keçirilməsi təcrübəsi nəticənin qaldırılması baxımından özünü doğrultmadı. Buna qədər abituriyentlər bir dəfə imtahanlarda iştirak zamanı psixoloji gərginlik keçirirdilərsə, iki dəfə keçirilməklə bunun aradan qaldırılması gözlənilirdi. Lakin abituriyentlərin bir çoxu birinci imtahandan sonra əldə etdikləri nəticələrdən sonra arxayınlaşdılar ki, bu da onların ikinci imtahanda aşağı nəticə göstərmələri ilə nəticələndi. Birinci imtahandan zəif nəticə göstərənələr isə ikinci imtahana qədər gərgin psixoloji dövr yaşadılar ki, bu da onların ikinci imtahanda daha da psixoloji gərginliyə saldılar və hətta əvvəlki zəif nəticələrdən də bərabər nəticələr göstərdilər. Qəbul imtahanlarının iki dəfə keçirilməsindən yalnız DIM maddi olaraq qazanc əldə etdi, təhsilimiz, abituriyentlər heç bir şey əldə etmədilər.

- Bir sıra ali məktəblərdə təhsil haqları artırıldı. Təhsil haqqını ödəmə bilməyən tələbələr təəssüf ki, təhsildən kənar qala bilər. Bu cür tələbələrə hansı gü-

"Qəbul imtahanlarının iki dəfə keçirilməsindən yalnız DIM qazandı"

Kamran Əsədov: "Yüksək bal toplayan şəxslərə xüsusi şərait yaradılmalıdır"

"Dünya reytingində ilk minliyə daxil olmayan universitetlərimizdə təhsil haqlarının hətta yüzlüyə daxil olan universitetlərdən çox olması absurddur"

zəstlər tətbiq edilməlidir?

- Hesab edirəm ki, ali məktəblərə qəbul zamanı abituriyentlərin elə qeydiyyatda gələn kimi təhsil haqqını ödəməsi qaydası absurddur. Təəssüf ki, bizim universitetlər ancaq maddi qazancı qarşılığına məqsəd qoyduqları üçün insan kapitalı qazanmaq haqda düşünmürlər. Hesab edirəm ki, bir sıra universitetlər təhsil haqqını tələbə birinci kursu bitirəndən sonra alsalar, tələbələr onların aşağı səviyyəli tədrisindən, bərabər təhsilindən, normal olmayan idarəçiliklərindən narazı qalıb təhsil haqqını ödəməkdən imtina edib təhsilini dayandıracaq. Universitetlərin əvvəlcədən məcburi şəkildə abituriyentlərdən təhsil haqlarını almalarına səbəb olmasına, təhsillərinə, tədrislərinə əmin olmamalarıdır. Bütün hallarda orta məktəbi iyun ayında bitirib, gərgin imtahan aylarını geridə qoyan abituri-

yentdən, onun valideynindən qısa vaxt sonra, avqust ayında 3-5 min manat təhsil haqqını birdən-birə tələb etmək doğru deyil. Məhz yüksək təhsil haqqı qısa müddətdə tələb edildiyinə görə yüzlərlə abituriyent qəbul olduğu universitetdən imtina edir.

- Azərbaycanın iqtisadi reallığını və əhalinin orta aylıq əmək haqqını nəzərə alsaq, ölkəmizdə təhsil haqları əslində nə qədər olmalıdır?

- Təəssüflər olsun ki, Azərbaycanda fəaliyyət göstərən ali təhsil müəssisələrinin təhsil haqqı hədsiz dərəcədə yüksəkdir və reallığı əks etdirmir. Orta statistik Azərbaycanlının aldığı aylıq əmək haqqı ilə övladının ali təhsil haqqını ödəməsi mümkün deyil. Dünya reytingində ilk minliyə daxil olmayan universitetlərimizdə təhsil haqlarının hətta yüzlüyə daxil olan universitetlərdən çox olması, sadəcə olaraq, gülüş doğurur. Reallıq

odur ki, hazırda universitetlərin təhsil haqları indikindən 5-6 dəfə ucuz olmalıdır. Alınan təhsil haqqı çox yüksək, verilən təhsil isə çox aşağıdır. Ali təhsil müəssisələrimizin, akademiya kadrlarının hazırladığı kadrların böyük əksəriyyəti hətta daxili bazarımızın tələblərini ödəmir, nəinki beynəlxalq bazarın. Bizim universitetlərimizin məzunlarına dünya bazarında demək olar ki, ehtiyac yoxdur.

- İxtisas seçimində nələrə diqqət edilməlidir?

- İxtisas seçimi qəbul dövründə ən mühüm mərhələlərdən biridir. Abituriyentlərə kömək etmək məqsədilə hər bir ixtisas qrupu üzrə qəbul imta-

ballara görə müəyyən olunur. Təvsiyə edirəm ki, abituriyentlər onlara təqdim olunan informasiyalara düzgün təhlil edib və buna əsasən qərar versinlər. Müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərə iyul ayının 29-dan avqustun 10-na qədər vaxt verilib. Kifayət qədər vaxtın olması ilə yanaşı, abituriyentin ixtisas seçərkən kodlaşdırmada səhv etmək şansı yoxdur. Çünki səhv olan zaman program avtomatik olaraq abituriyentə yanlış olması ilə bağlı məlumat verir. Abituriyentə yalnız informasiyalara düzgün təhlil etmək və balına uyğun olaraq ixtisası müəyyənləşdirmək qalır. Məsləhət görürəm ki, abituriyentlər ixtisas seçən zaman o ixtisasın əvvəlki ilə olan plan yerinə, təhsil haqqına və o ixtisas üzrə digər universitetlərdə formalaşmış ballara diqqət yetirsinlər.

- Sizcə, abituriyentlərin ixtisas seçimi əmək bazarının tələblərinə uyğundurmu?

- Bu gün istər valideynləri, istər abituriyentləri düşündürən bir məsələ var. O da budur ki, qəbul olduqları ixtisası bitirdikdən sonra harada işləyəcəklər və ya ümumiyyətlə, iş tapa biləcəkləri? Düşünürəm ki, Azərbaycanda hələ də ali təhsil müəssisələrində simvolik, əmək bazarında ehtiyac olmayan onlarla ixtisaslar var. Adıçə 2017-ci ildə orta məktəblərdə müəllim olmaq üçün 10 min vakant yerə 50 min müəllim elektron ərizə vermişdi. Bütün yerlər tutulduqdan sonra 40-min əli diplomlu şəxslər, işsiz əmək bazarında qalacaq. Lakin bu qədər əmək bazarında işsiz müəllim ordusunun olmasına baxmayaraq bizim universitetlər, orta ixtisas təhsil müəssisələri müəllimlik ixtisaslarına qəbul həyata keçirir və hətta hər il bu ixtisasların plan yerini artırır. Hesab edirəm ki, belə ixtisaslar çoxdur. Bunlar ixtisas olunmalıdır. Bizim bu qə-

dər baytar, zootexnik, meşəçi, meliorasiya mühəndisi, elektrik mühəndisi, regionşünas, jurnalist, iqtisadçı və sair ixtisaslarımıza artıq ehtiyac yoxdur. Əmək bazarı daha mobil ixtisasları tələb edir.

- Yüksək nəticə göstərən abituriyentlər çox zaman xarici ölkələrdə oxumağı seçir. Sizcə, bu nə ilə bağlıdır? Onlar ölkəmizdə istədikləri üstünlükdə təhsil ala bilməyəcəklərini düşünür, yoxsa tamamilə başqa səbəblər var?

- Xarici ölkələrdə oxumağa gedənləri iki qrupa bölmək olar. Birincisi yüksək təhsil almaq istəyənlərdir. Onları ölkədəki təhsilin səviyyəsi qane etmir. İkincisi isə ölkədə ali məktəbə qəbul ola bilməyib, necə olursa-olsun, haradan olursa-olsun, ali təhsil sənədi almaq istəyənlərdir. Əslində birincilər ikincilərdən daha çox ölkə üçün təhlükəlidir. Ona görə ki, biz hazır potensialı, bilik və bacarıqlara malik kadrları itiririk. Bir çox hallarda Azərbaycanda yüksək bal toplayan gəncləri buradakı təhsil, təhsil ocağındakı mühit qane etmir və o, xarici ölkələrə üz tutur. Təəssüf ki, bizim 2-3 universitetdən başqa digərləri yüksək bal toplayan abituriyentləri cəlb etməkdə maraqlı deyillər. Onlar balından asılı olmayaraq plan yerlərinin dolmasını, gəlir əldə etməyi düşünürlər. Bir çox hallarda yüksək bal toplayanlar xarici ölkələrdə təhsil almağa getdikdən sonra oradakı mühit onları qane edir və onlar həmin ölkədə qalırlar. Bu zaman biz həm düşünən birini, həm də potensial vətəndaşı itirmiş oluruq. Bu məsələni xüsusi nəzarətdə saxlamağa ehtiyac var. Yüksək bal toplayan şəxslərə xüsusi şərait yaradılmalı, güzəştlər edilməlidir ki, onlar ölkəmizdə qalsınlar. Universitetlər bu tələbələrə cəlb etməkdə maraqlı olmalıdır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

**Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi**

Ötən həftə Ermənistan-Azərbaycan sərhədində vəziyyətin yenidən gərginləşməsi, düşmən ölkənin təxribatları nəticəsində ordumuzun zabitanın şəhid olması Azərbaycanı adekvat addımlar atmağa vadar edir. Azərbaycan Müdafiə Nazirliyi də bununla bağlı yaydığı məlumatda baş verənlərə görə məsuliyyətin Ermənistanın üzərinə düşdüyünü bəyan edib və işğalçı ölkəyə xəbərdarlıq edib.

Əslində Ermənistanın bu kimi təxribatları gözlənilən idi. Bu hadisədən bir neçə gün əvvəl Azərbaycanın Xarici İşlər və Müdafiə nazirlikləri birgə bəyanat yayaraq davamlı təxribatlara əl atan, mülki əhalini hədəfə alan işğalçının davranışları barədə beynəlxalq aləmi məlumatlandırmışdı. Bununla Bakı paralel olaraq Ermənistanın növbəti təxribatlarının qarşısının alınması üçün vasitəçiləri hərəkətə keçməyə çağırırsa da, cavab reaksiyası olmamışdı. Nəticə ortadadır, düşmən növbəti dəfə simasını göstərdi və danışıqlara maraqlı olmadığını təsdiqlədi.

Əslində bəllidir ki, Rusiyanın işğalçı Ermənistanla birgə hərbi birləşmə yaratması qərarı təmas xəttində və cəbhə boyu gərginliyi tətikləyir. Əks təqdirdə, düşmən NATO ekspertləri tərəfindən belə qüdrəti təsdiqlənən Azərbaycan ordusu ilə üz-üzə qalmaqdan çəkinərdi və daha çox status-kvononun qorunmasına səy göstərərdi.

Ötən saylarımızda da yazdığımız kimi, Rusiyanın Cənubi Qafqaza yönəlik siyasətinin qayəsində sözsüz ki, Ermənistan, Azərbaycan və Gürcüstanı əbədi olaraq, öz təsir dairəsində saxlamaq dayanır. Həmçinin Kremlin Dağlıq Qarabağ münaqişəsi də daxil, regionda yaratdığı və illərdir körüklədiyi üç etnik-ərazi konfliktini də müstəsna olaraq, bu hədəfə xidmət edir. Rusiya bununla həm də Qərbin bölgəyə girişini engəlləmək istəyir və faktiki olaraq taran siyasəti seçib.

Xəbər verdiyimiz kimi, ABŞ və NATO üzvlüyünə səylərini uzun illər davam etdirən Gürcüstan indiyədək ən böyük birgə hərbi təlimlərə start veriblər. Gürcüstana səfəri planlaşdırılan ABŞ vitse-prezidenti Mayk Pensin Gürcüstanın NATO-ya üzvlüyünü dəstəkləyəcəyi gözlənilir. NATO təlimlərində Rusiyanın forpostu Ermənistanın

nın iştirak etməsi isə sadəcə, nonsensdir.

Rusiya Dövlət Duması Ermənistanla birgə ordu yaratmağı nəzərdə tutan sənədi artıq ratifikasiya edib. Həmçinin prezident Vladimir Putin də müqaviləni imzalayıb. Ermənistan parlamenti isə ratifikasiya məsələsinə payızda baxacaq. Aralıq fasiləsində isə İrəvanın öz ağasına xilaf çıxaraq NATO-nun patronajlığını qəbul etməyə hazır olduğunu nümayiş etdirməsi şantajla daha çox bənzəyir. Ermənistan dəfələrlə bu metoddan yararlanıb və istədiyini alıb.

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, Rusiyanın Ermənistanla birgə formalaşdırıldığı qoşun birlikləri birmənalı şəkildə Azərbaycana qarşı yönəlib: "Rusiya işğalçı Ermənistanı Azərbaycanından qoruyur. Ermənistan Azərbaycan torpaqlarını işğal edib və anlayır ki, Azərbaycan müharibəyə başlayacaq. İrəvanın bu müharibədə Azərbaycanla üz-üzə qalib böyük itkilər verməmək üçün də Rusiyanın yardımına ehtiyacı var və Moskva düşünmədən strateji müttəfiqinə yardım əlini uzadır. Ermənistan Dağlıq Qarabağı əlində saxlamaq naminə Rusiyanın köməyinə hazırdır. Bunun qarşılığında isə sözdə birgə qoşun birlikləri Ermənistanı qoruyur".

Ekspert hesab edir ki, istənilən halda birgə qoşun birlikləri Azərbaycanı öz torpaqlarının güc yolu ilə geri qaytarmaq əzmindən əsla çəkəndir: "Bu mənada Azərbaycan XİN və Müdafiə Nazirliyinin birgə bəyanatına ehtiyac var. Həmin bəyanatda göstərilməlidir ki, Azərbaycan Rusiya-Ermənistan hərbi birliklərinin fəaliyyətini diqqətlə izləyəcək və Moskvadan gözləntisi odur ki, həmin birliklərin Ermənistan sərhədini aşmamasına diqqət yetirsin, əks halda, Azərbaycan da öz müttəfiqləri

Qarabağ

Kremlin son addımları

erməni separatçılarını qudurdu

Rusiya-Ermənistan hərbi birləşmələrinin yaradılmasının ardınca cəbhədə təxribatların artması prosesin vahid mərkəzdən idarə olunduğunu təsdiqləyir; ekspertlərə görə, ehtiyatlı siyasət yeridərək Rusiyanın bu regiondan sıxışdırılmasını gözləməli və təcili Türkiyə ilə hərbi ittifaq yaratmalıyıq...

ile adekvat addımlar atacaq".

E.Şahinoğlu şübhə etmir ki, cəbhədəki son təxribat məqsədli xarakter daşıyır: "Bu təxribat da ona hesablanıb ki, biz cavab verək və prosesə Rusiyanı qarşıdırınsınlar. Biz mütləq cavab verməliyik, yoxsa ele biləcəklər ki, Rusiya-Ermənistan ittifaqı var deyər, işğalçıya təzyiqlə azaldacaq". **Politoloq Rusiya-Ermənistan hərbi birləşməsinin qarşılığında Azərbaycanın atmalı olduğu digər addımlar barədə də danışdı:** "Təcili Türkiyə ilə hərbi ittifaq yaratılması barədə Ankara ilə danışıqlara başlamalıyıq. Başqa alternativimiz yoxdur".

Politoloq Şahin Cəfərlinin qənaətinə, sırf hüquqi baxımla yanaşdıqda birgə qoşun Qarabağda istifadə oluna bilməz: "Amma sərhəddə istifadə oluna bilər. Ele yaranma səbəblərindən biri də Ermənistan sərhədlərinin daha etibarlı qorunmasıdır". **Ekspertə görə, ehtiyatlı siyasət yeridərək Rusiyanın bu regiondan sıxışdırılmasını gözləməliyik. Lakin bu da bir az uzun prosesdir:** "Bir yol da var: Rusiyanın ağışuna qayıtmaq. Bu isə müstəqillikdən vaz keçmək deməkdir". **Azərbaycan-Türkiyə hərbi birləşməsinin yaradılması ideyasına gəldikdə, Ş.Cəfərli bildirdi ki, Ankaranın Qərblə münasibətləri çox pis olduğu üçün Rusiya ilə xoş davranmağa, rusun maraqlarını daha çox nəzərə almağa məcbur qalıb:** "Halbuki Türkiyə arxasında Qərb dəstəyi olsa Qafqazdakı proseslərə ciddi müdaxilə edə bilərdi".

Bu arada Rusiya-Moldova münasibətlərində gərginliyin yarana biləcəyi ehtimalı artıb. Kişinyovun Dnestryanıdakı rus əsgərlərinin çıxarılması ilə bağlı Moskvaya faktiki olaraq nota verməsinə Rusiyadan hədəleyici reaksiya gəlib. Rus əsgərlərinin Gürcüstanın içərilərinə doğru irəliləməsi, Bakı-Supsa kəmərinin bir hissəsinin nəzarət altına alınması, Gürcüstanı bölməklə Ermənistanla həmliz açma planı, həmçinin Rusiya-Ermənistan birgə hərbi birləşmələrinin yaradılması Kremlin böyük iştahından xəbər verir. Proseslərin hansı məcrada davam edəcəyini söyləmək mümkün deyil. Lakin Moldova nümunəsindən görünən həm də budur ki, Rusiya təkə Cənubi Qafqazla kifayətlənmək niyyətində deyil, paralel şəkildə digər postsovet ölkələrində də nüfuzunu bərpa etməyə çalışır.

Ş.Cəfərli hesab edir ki, Moldovanın vəziyyəti bizimkindən xeyli fərqlidir: "Çünki Rusiya ilə sərhədi yoxdur. Dnestryanı ərazi Moldova ilə Ukraynanın ortasında qalıb. Üstəlik, Dnestryanı ərazidə aviabazası da yoxdur. Ora getmək üçün məcburən Moldova, yaxud Rumıniya və Ukraynadan icazə alınır. Bir məsələ var ki, Moldovanın vecinə deyil, bu durumda 50 il də gözləyə bilər".

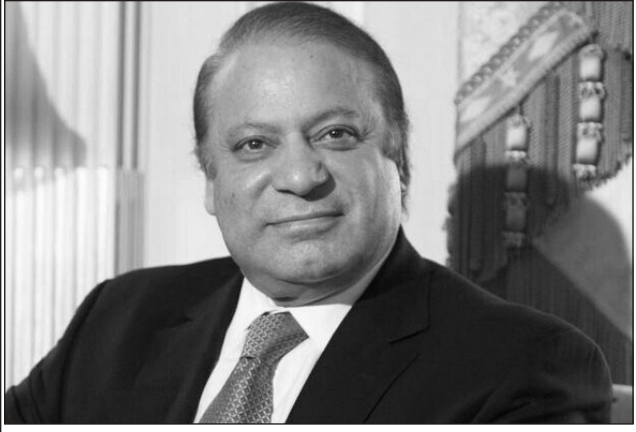
Maraqlı, həm də təəccüblü bir məqam var ki, Qərb heç olmasa, kəmərlərin xətrinə bölgədə cərəyan edən proseslərə reaksiya vermir. Düzdür, ABŞ diplomatı Mayk Pens Tiflisdə

səfər edib. Üstəlik, eyni vaxtda bu ölkədə NATO təlimlərinə start verilib. Amma amerikalı diplomatın səfərinin və hərbi təlimlərin Rusiyanı öz planından daşındıracağını demək çox tezdir. Məntiqlə amerikalı diplomat Bakıya da gəlməli idi, lakin bu, baş vermədi. Ş.Cəfərlinin sözlərinə görə, Bakı-Supsa məsələsi hələ ki ele də qorxulu deyil: "Texniki baxımdan o problemi həll etmək mümkündür".

"Rusiya ən müxtəlif yollarla MDB məkanında inteqrasiyaya nail olmaq, postsovet respublikalarını öz peyklərinə çevirmək istəyir. Ermənistan bu prosesdə zəif həlqədir və adətən Moskvanın bütün layihələrində bu forpost-ölkədən ən ucuz eksperiment vasitəsi kimi istifadə olunur". Bu fikirlər isə politoloq Elçin Mirzəbəyliyə məxsusdur. Ekspert əməkdaşımızla söhbətində bildirdi ki, Rusiya-Ermənistan birgə hərbi birləşməsinin də bu kontekstdən dəyərləndirmək lazımdır: "Bildiyiniz kimi, Moskva daha öncə KTMT-nin birgə hərbi birləşməsinin yaratmağa cəhd göstərdi. Amma ortaya ciddi nəticə qoya bilmədi. Bu səbəbdən də KTMT daxilindəki uğursuzluğunu Ermənistanla birgə hərbi birləşmə yaratmaqla kompensasiya etməyə cəhd göstərdi. Necə ki, Avrasiya İqtisadi Birliyindən öncə Rusiya-Belarus ittifaqı yaratmaqla yeni ittifaq modelinin əsasını qoymaq istəyirdi. Məsələ bundadır ki, Rusiya MDB məkanında inteqrasiya prosesinə özünün xilasını kimi baxır.

Moskva başa düşür ki, tamamilə təklənmiş vəziyyətdədir və ətrafındakı həlqə getdikcə daralır. Real mənzərə budur. Kremldən idarə olunan ekspertlərin vəzifəsi isə diqqəti bu mənzərədən yayındırmaqdan ibarətdir. Buna görə də rusiyalı ekspertlərin nağıllarına önəm vermək lazım deyil".

Erməni ekspertlərinin açıqlamaları bir daha sübut edir ki, Ermənistan Qarabağ müharibəsinin başlayacağı təqdirdə Rusiyadan birmənalı dəstək alacağına şübhə edir. Ancaq paralel olaraq danışıqlardan imtina siyasəti də davam etdirilir. Publika.az-ın xəbərinə görə, Azərbaycanın işğal olunmuş torpaqlarından Ermənistan tərəfindən yaradılan qondarma "DQR"-in İrəvanda "nümayəndəsi" Qarnik İsaqulyan deyib ki, "əgər Ermənistanla təzyiqlər olarsa, biz (qondarma "DQR"-i nəzərdə tutur - red.) İrəvanın Xankəndini təmsil etmədiyini elan edəcə-

Azərbaycanın dostu kimin qəzəbinə gəldi...

Navaz Şərifin 3-cü baş nazirliyi səlahiyyət müddətinin bitməsinə bir il qalmış ləğv edildi; Pakistanın ən varlı siyasətçisi ofşor hesablarına görə ittiham olunur

Xəbər verdiyimiz kimi, ötən həftə Pakistan Konstitusiyası Məhkəməsi baş nazir Navaz Şərif və maliyyə naziri İshaq Darin vəzifədən çıxarılması ilə bağlı qərar verib. Qərarın səbəbi kimi baş nazirin parlament və məhkəməyə doğru məlumat verməməsi göstərilib. Eyni zamanda qərara əsasən Şərif ömrü boyu siyasətlə məşğul ola bilməz.

Qeyd edək ki, Şərifin baş nazir postunu itirməsinə səbəb olan hadisə 24 il əvvəl, 1993-cü ildə N.Şərifin birinci baş nazirliyi dönməsinə təsadüf edir. Bir neçə il əvvəl üzə çıxan Panama sənədlərində göstərilir ki, 1993-cü ildə Britaniyanın Vircin adalarında Şərifin qızı Məryəm Safdarın adına iki şirkət "Nielsen Enterprises Limited" və "Nescoll Limited" şirkətləri qeydiyyatdan keçib. Şirkətlərin Britaniyanın paytaxtı Hayd Parka yaxın bölgədə əmlakları mövcuddur. Mülklərin sahibi kimi N.Şərif və ailəsinin adı keçir. Bu səbəbdən də ailə üzvləri mühakimə olunacaq. N.Şəriflə birlikdə övladları Məryəm, Həsən, Hüseyn Şəriflərə qarşı məhkəmə iddiası qaldırılacaq. Bundan başqa, əldə olunan sübutlar antikorrupsiya məhkəməsinə göndəriləcək.

Pakistan Müsəlmanlar Birliyi Partiyasının lideri və ölkənin ən nüfuzlu siyasətçilərindən olan N.Şərif 3 dəfə baş nazir postunu tutub. İlk dəfə 1990-93-cü illərdə baş nazir olan Şərif, ikinci dəfə 1997-99-cu illərdə bu kürsüdə oturub və 1999-cu ildə general Pərviz Məşərrəfin həyata keçirdiyi hərbi çevrilişdən sonra ölkəni tərk edib. O, 3-cü dəfə baş nazir postuna 2013-cü ildə əyləşib və səlahiyyət müddəti gələn il bitəcəkdi. Maraqlıdır ki, bu günə qədər Pakistanda səlahiyyət müddətini sona qədər postunda qalmış mülki baş nazir olmayıb.

Diqqətçəkən məqam odur ki, hakim Pakistan Müsəlmanlar Birliyi Partiyası N.Şərifin yerinə baş nazir postuna onun qardaşı, Pencab əyalətinin qubernatoru Şahbaz Şərifin namizədliyini irəli sürməyə hazırlar.

N.Şərif və ailəsi Pakistanın ən varlı ailələrindən biri hesab olunur. 1949-cu il təvəllüdü N.Şərif siyasətə daxil olmamışdan əvvəl böyük biznesə sahib olub, metallurgiya şirkətlərini idarə edib. Ancaq sabiq baş nazirin parlament və məhkəmə dinləmələrində saxta məlumat verməsi ona qarşı kəskin qərarın verilməsi ilə nəticələnib. Pakistan müsəlman dünyasında ciddi demokratik sistemə malik azsayılı ölkələrdən biridir. Ölkədə güclü parlament demokratiyası və siyasi hakimiyyətə qarşı hər zaman əylməyən məhkəmə-hüquq sistemi var. Hətta general Pərviz Məşərrəfin hakimiyyəti illərində belə Pakistanın hərbi rəhbərliyi belə məhkəmə-hüquq sistemini ələ keçirə bilmədi.

Məşərrəfin indiki vaxtda vəzifəsini itirməsi ilə bağlı ciddi versiyalardan biri körfəz ərəb böhranıdır. Məsələ ondadır ki, Pakistan hər zaman Yaxın Şərq və müsəlman aləminin siyasi proseslərində aktiv oyunçulardan olub. İslam Koalisiyasında aktiv rol alıb, əksər hallarda müsəlman ölkələri arasında barışdırıcı rol oynamağa çalışıb.

N.Şərifin karyerasında maraqlı anlardan biri 1999-cu ildə general P.Şərrəf hərbi çevriliş həyata keçirərək hakimiyyətə gəldikdən sonra Navaz Şərifin Səudiyyə Ərəbistanına sürgün olunmasıdır. N.Şərif 8 ilə yaxın rəsmi olaraq Səudiyyə Ərəbistanında sürgündə olub. Baxmayaraq ki, Britaniya və BƏƏ kimi ölkələrlə yaxın əlaqələri vardı və çox zaman o ölkələrdə olurdu. İndi isə bir sıra müşahidəçilər Şərifin devrilməsinin arxasında Səudiyyə-Qəter gərginliyinin olduğunu düşünür. Çünki Pakistan körfəzdə baş verən proseslərin aktiv iştirakçılardanındır. Son olaylarda isə Pakistan rəhbərliyi maksimum bitərəflik nümayiş etdirməyə çalışdı. Baxmayaraq ki, Pakistan ordusu Yəmənin əməliyyatında iştirak edir. Görünür, N.Şərifin bu bitərəfliyi onun xaricdəki rəqibləri ilə daxiləki düşmənlərini hərəkətə gətirib.

N.Şərif 18 il əvvəl də Məşərrəf çevriliş edərək baş nazir postunu və siyasətlə məşğul olmaq hüququnu itirmişdi, bu haqqı 8 il sonra əldə etdi və Pakistanın yenidən baş naziri oldu. İndi də bu qadağanın nə qədər davam edəcəyini indidən demək mümkün deyil.

□ Kənan RÖVŞƏNOĞLU

Rusiya və ABŞ arasında gərginlik yenidən yüksəlir. ABŞ Konqresinin Rusiya, İran və Şimali Koreyanın əleyhinə qətnamə qəbul etməsinin ardınca indi də gündəmi iki ölkənin diplomatik təmsilçiliklərindəki ixtisarlara zəbt edib.

Rusiya prezidenti Putin bildirib ki, iki ölkədə diplomatik nümayəndəliklərdə 455 nəfər işləyəcək. Putin deyib ki, Rusiyada 1000-dən artıq amerikalı diplomatik təmsilçiliklərdə çalışıb. Onun sözlərinə görə, 755 nəfər ixtisar ediləcək. Rusiya lideri açıq şəkildə Konqresin son qərarına toxunub və münasibətlərin düzəlməsinə olan ümidlərini itirdiklərini deyib. **Sitat:** "Rusiya-ABŞ münasibətlərində vəziyyətin dəyişməsinə ümid edirdik. Uzun müddət işlərin yaxşıya doğru getməsinə gözlədik. Ancaq görünən odur ki, yaxın zamanlarda hər hansı bir dəyişiklik olmayacaq. Heç bir şeyin cavabsız qalmayacağını göstərən zamanın gəldiyinə qərar verdim".

Həm ABŞ Konqresinin məlum qərarı, həm də Putinin son reaksiyası onu göstərir ki, yaxın zamanlarda iki dünya nəhənginin "ulduzu barışmayacaq". Eyni zamanda bu durum həm Avropa regionu, həm də bizim yaşadığımız region üçün ciddi narahatlıqlar vəd edir. Heç şübhəsiz ki, bundan Azərbaycana da "pay" düşəcək.

Siyasi şərhçi Şahin Cəfərli deyir ki, son Konqres qərarı Rusiyaya açıq şəkildə ABŞ-ın düşməni elan edir, bu isə yeni situasiya deməkdir: "ABŞ Konqresinin Rusiya, İran və Şimali Koreyaya qarşı sanksiyaların tətbiqi barədə qəbul etdiyi qanunun adı çox şey deyir. Sənəd belə adlanır: "Amerikanın əleyhdarlarına qarşı sanksiyalar vasitəsilə mübarizə haqqında". (Orijinalda: "Countering America's Adversaries Through Sanctions Act".) Buradakı "adversaries" sözünü bir çox Rusiya saytı "düşmənlər" kimi tərcümə edib.

Ş.Cəfərli deyir ki, ABŞ-ın Rusiyaya qarşı təzyiqlərini artırması indiki administrasiyanın təşəbbüsü deyil, daha çox Konqresdən gəlir. Qəbul olunan son qanun layihəsi isə ekspertlərə görə, faktiki olaraq prezidentin əl-qolunu bağlayır və onun Rusiya ilə sərbəst hərəkətini məhdudlaşdırır: "Hamıya aydındır ki, Donald Tramp Rusiyaya qarşı təzyiqlərini artırmağa qərar verib. Bu ifadələr sonradan terminə çevrilir. Məsələn, Ronald Reyqan SSRİ-ni "şər imperiyası" adlandırmışdı. Adətən bu cür təsnifatın tez və ya gec praktiki nəticəsi olur. ABŞ-ın İraqa müdaxiləsindən sonra bu ölkə "şər üçbucağı"ndan çıxdı. İndi Rusiya İran və Şimali Koreyanın sırasına əlavə edilərək üçbucaq yenidən formalaşdırılmış oldu. ABŞ Şimali Koreya və İrani "quldur dövlət" ("rogue state") sayır, bu sıraya

"ABŞ-Rusiya qarşılıqlı münaqişəsi bizim regiona da ciddi təsir edəcək"

Şahin Cəfərli: "Moskvaya göstərmək lazımdır ki, Azərbaycan alternativsiz deyil və əgər Qarabağ münaqişəsinin həllində ədalətli mövqə tutmasa, biz Avroatlantik inteqrasiyanı sürətləndirə bilərik"

artıq Rusiya da əlavə edilib".

Ekspertin fikrincə, bu vəziyyət ABŞ-ın adları çəkilən ölkələrə qarşı sərt addımlarının xəbərcisidir: "Konqresin qəbul etdiyi qanun o deməkdir ki, həmin ölkələrə qarşı ABŞ tərəfindən tədbirlər görülməsi qaçılmazdır. Bilirsiniz ki, Rusiyaya qarşı tədbir görülməsinə 2014-cü ildə Ukrayna hadisələrindən sonra başlanıb. Məhz Ukrayna hadisələrindən sonra NATO-nun strategiyalarına yenidən baxılaraq Rusiyaya qarşı "soyuq müharibə" dövründə SSRİ-yə qarşı tətbiq edilmiş "containment" (dayandırma, qarşısını alma) siyasətinə bənzər siyasət yeridilməyi başlandı. Rusiya ilə həmsərhəd NATO ölkələrinə hərbi kontingent göndərilməsi də, sanksiyalar da bu siyasətin tərkib hissəsidir".

Ş.Cəfərli deyir ki, ABŞ-ın Rusiyaya qarşı təzyiqlərini artırması indiki administrasiyanın təşəbbüsü deyil, daha çox Konqresdən gəlir. Qəbul olunan son qanun layihəsi isə ekspertlərə görə, faktiki olaraq prezidentin əl-qolunu bağlayır və onun Rusiya ilə sərbəst hərəkətini məhdudlaşdırır: "Hamıya aydındır ki, Donald Tramp Rusiyaya qarşı təzyiqlərini artırmağa qərar verib. Bu ifadələr sonradan terminə çevrilir. Məsələn, Ronald Reyqan SSRİ-ni "şər imperiyası" adlandırmışdı. Adətən bu cür təsnifatın tez və ya gec praktiki nəticəsi olur. ABŞ-ın İraqa müdaxiləsindən sonra bu ölkə "şər üçbucağı"ndan çıxdı. İndi Rusiya İran və Şimali Koreyanın sırasına əlavə edilərək üçbucaq yenidən formalaşdırılmış oldu. ABŞ Şimali Koreya və İrani "quldur dövlət" ("rogue state") sayır, bu sıraya

sanksiyalar vasitəsilə Rusiyanın iqtisadi inkişafını ləngidir, onun iradəsini qırmağa çalışır. Hazırda sanksiyaların təsiri ağır şəkildə hiss olunmaya bilər. Amma xüsusən texnoloji sahədə Rusiyanın geridə qalmasının ağırlarını rus dövləti və xalqı orta və uzunmüddətli perspektivdə daha ağırlı şəkildə hiss edəcək. Belə bir Rusiya Amerikaya rəqib ola bilməz".

O ki qaldı qarşılıqlı münaqişənin Azərbaycana və ümumilikdə bizim bölgəmizə təsirinə,

Ş.Cəfərlinin fikrincə, ABŞ-ın postsovet məkanında müttəfiqlərinə dəstəyi artacaq: "ABŞ-ın Ukrayna və Gürcüstanla dəstəyi artacağını söyləyə bilərik. Bu iki ölkənin avroatlantik inteqrasiyasında sürətlənmə olacaq. Vaşinqton Rusiyanın öz nüfuz dairəsi saydığı postsovet regionuna müdaxiləni daha intensiv şəkildə davam etdirəcək. Bu, şübhəsiz ki, bizim üçün də müəyyən imkanlar açıq, paralel olaraq risklər də yaradır. Gürcüstanın NATO-ya inteqrasiyasının sürətlənməsi və Rusiyanın əlindən birdəfəlik qurtulması ehtimalının güclənməsi Rusiya üçün Azərbaycanın önəmini artırır. İndi Moskvada düşünülür ki, Gürcüstanın ardınca Azərbaycan da NATO-ya meyillənərsə, Qafqazı itirə bilərik. Əslində Rusiya-Ermənistan, Rusiya-Abxaziya, Rusiya-Cənubi Osetiya birgə qoşun qruplaşmalarının yaradılması bu ehtimala qarşı preventiv tədbir görmək niyyətindən irəli gəlir. Yeni Rusiya Qafqazı itirmə təhlükəsini real şəkildə hiss etdiyi üçün buna qarşı addımlar atır. Düşünürəm ki, Azərbaycan bu şəraitdə çox ehtiyatlı da olsa, avroatlantik inteqrasiya siyasəti yeritməlidir. Moskvaya göstərmək lazımdır ki, Azərbaycan alternativsiz deyil və əgər Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində ədalətli mövqə tutmasanız, biz Avroatlantik inteqrasiyanı sürətləndirə bilərik. Ancaq etiraf edək ki, bu siyasətin riskləri də var. Rusiya indi çox aqressivdir və "ehtiyatlı Avroatlantik inteqrasiya" ifadəsini məhz bu səbəblə istifadə etdim".

□ Kənan RÖVŞƏNOĞLU

MUSAVAT

Son səhifə

N 159 (6773) 1 avqust 2017

Xaricdə girov götürülüb zorla yerli qızla evləndirildi

Gənc Belarus vətəndaşı xaricə səfər edərkən getdiyi ölkənin qadın vətəndaşlarından birinin qohumları tərəfindən girov götürülüb. Səbəb isə belarusu həmin qızla evlənməyə məcbur etmək olub. Amma bu hadisənin hansı səbəbdən və hansı ölkədə baş verməsi barədə məlumat verilmir.

Qadının silahlı qohumları belarusu silah gücü ilə girov götürəndən sonra onu qadınla evlənməyə məcbur ediblər. Adı açıqlanmayan belarus isə gizli yollarla da olsa, Belarusun hüquq-mühafizə orqanlarına saxlandığı yer, silahlı adamların sayı barədə mesaj yollayıb və hadisədən onları xəbərdar edib.

Ölkənin Daxili İşlər Nazirliyinin yaydığı məlumatda isə belarus gəncin azad edilməsi barədə bildirilsə də, təfərrüat açıqlanmayıb: "Yerli polis orqanlarının xüsusi əməliyyatı nəticəsində vətəndaşımız azad edilərək öz ölkəsinə göndərilib. Odur ki, Daxili İşlər Nazirliyi olaraq bildirik ki, qadınlara evlilik vədi verərkən bir qədər ehtiyatlı olun".

Bu olayla bağlı sosial şəbəkədə yayılmış xəbərin altında istifadəçilər hadisənin baş verdiyi ölkənin adını öyrənmək istəsələr də, suala "isti ölkələrdən birində" deyə cavab verilib. Amma hadisə insan oğurluğu kimi qeydə alınıb və günaklar tapılaraq cəzalandırılıb.

Qadının soyadında 35 hərf var

Havay sakini olan qadın uzun müddət davam edən mübarizəsində qalib gəlib. Familiyasında 35 hərf olan qadın tam adı və familiyasının sürücülük və şəxsiyyət vəsiqəsinə tam yazılmasına nail olub. Ad-soyadı Cenis Lokelani Keihanaikukauakahihuliheeka-haumaale olan qadının mübarizəsinə səbəb kompüter programında ad-soyadın 34 işarə ilə məhdudlaşması olub. Programı bütün ştat üzrə dəyişəndə limit 40 işarəyə qədər artacaq. Qadının mübarizəsinə səbəb isə yol polisinin davranışı olub. Nəzakətsiz polis öncə onun soyadını lağa qoyub və ona qızlıq familiyasını qaytarmağı tövsiyə edib. Cəsinin qızlıq familiyası isə Vort olub. O, ərinin familiyasını 1992-ci ildə toyundan sonra götürüb. Hazırda dul qadın olsa

da Cenis soyadını dəyişməməkdə israrlıdır. Amerikalının sözlərinə görə, soyadının açması ibrətamizdir: "İnsanları xaos

zamana ayağını qaldırıb bir istiqamətə yönləndirən qüvvə onu qeyri-müəyyənlikdən də xilas edəcək".

Ətdən hazırlanan içki sentyabrda satışda olacaq

Almanətçi Peter Klassen bazara ətdən içki çıxaraçaq. Bu barədə lenta.ru saytı "Die Welt" nəşrinə istinadən yazıb. Məhsul sentyabrda Almaniya bazarına çıxarılacaq. Onun dediyinə görə, artıq Lüksemburq, Belçika və Fransadakı istehsalçılarla müqavilələrini tamamlayıb. Ətçi bu məhsulla bağlı beynəlxalq patent də alacaq. Dediynə görə, insanların bu içki ilə bağlı anonsu maraqla qarşıladığını müşahidə edib.

İçkini hazırlamaq üçün əti tərəvəzlərlə birgə qaynadır və püre halına gələndə qaynamanı dayandırır. Daha sonra əmələ gəlmiş maddənin suyunu sıxıb, butulkalara doldurur və sterilizə edirlər. 55 yaşlı ətçi deyir ki, bu yolla içkini bir il boyunca saxlamaq mümkündür. O hesab edir ki, belə bir içkini ordunun ehtiyaclarını ödəmək və ya humanitar yardım üçün istifadə etmək mümkündür.

Klassen bu resepti oğlu Filip və aşpaz Ştefan Kimmelle birgə 3 il ərzində ərsəyə gətirib. O hesab edir ki, ətdən hazırlanan içkini sevenslərlə yanaşı, ona nifrət edənlər də çox olacaq.

Təqaüdcü ikinci dəfə lotereyada milyon dollar uddu

Kanadalı bir təqaüdcü 9 il ərzində ikinci dəfə lotereyadan milyon dollar uddu. 69 yaşlı Jül Paran online kazinoda cek-pot qazanıb. Oyunda iştirak etmək ona 1.2 milyon dollar qazandı. Amma bunun üçün o, cəmi 3 dollar ödəyib. Kazino yaşlı kişinin bu şansını 32 milyonda bir dəyərləndirib. Paran 2008-ci ildə milyon dollar qazanıb. O, bu durumu belə dəyərləndirib: "Bəlkə mən xoşbəxt ulduz altında doğulmuşam?"

Dediynə görə, bu cür oyunlar onun üçün gəzinti, ov və balıqçılıqla paralel maraqlı hobbilərdir. Təqaüdcü bundan sonra da lotereyada iştirak etməyə hazırlaşır və qazandığı pulu yeni bir ev tikməyi planlaşdırır.

QOÇ - Fəaliyyət zəminində xırda irəliləyişlərdən başqa hansısa mü-tərəqqi uğurlara yiyələnməyəcəksiniz. Qohumluq-qonşuluq münasibətlərində humanistlik göstərin. Savab qazanmağa çalışın.

BUGA - Qarşınızda olduqca məsuliyyətli bir dövr durur. Biznes sahəsində və münasibətlərdə proseslər ürəyinizcə olacaq. Amma xətakar və yalancı adamların şirin dilinə aldanmayın.

ƏKİZLƏR - Yaramaz adamlardan uzaq olun. Çünki sizə qarşı pislik etmək istəyənlər çoxdur. Hər hansı mübahisə və prinsipiallıq isə sizin üçün deyil. Boş məsrəflərə çox pul xərcləməyin.

XƏRÇƏNG - Göstərdiyimiz zaman kəsiyində yeni işlərə başlamaq və sizə aid olmayan münasibət məsələlərinə müdaxilə etmək xoşagəlməz sonluqla nəticələnə bilər. Qazanmaq ehtimalınız böyükdür.

ŞİR - Bürcünüz üçün aktiv olan bu təqvimdə hansısa ciddi problemlə rastlaşma ehtimalınız yoxdur. Əksinə, uğurlu nəticələrdən xəbər verən çoxsaylı görüş və sövdələşmələrdə iştirakınız baş verəcək.

QIZ - Gün ərzində bütün işlərdə bacardığınız qədər məsuliyyətli olmalısınız. Əks təqdirdə nəzərdə tutduğunuz planları reallaşdırmaqda problemləriniz olacaq. Səfərə hazırlaşmağa dəyər.

TƏRƏZİ - Avqustun bu ilk təqvimi sizin üçün kifayət qədər uğurlu olacaq. Xırda maliyyə problemlərini nəzərə almasaq, digər sahələrdə cərəyan edən situasiyalar zövqünüzə uyğunlaşacaq.

ƏQRƏB - Təxminən saat 12-yə qədər ümumi əhvalınızda gərginlik müşahidə ediləcək. Sonrakı saatlarda isə daxili sabitliyiniz bərpa olunacaq. Əsas vaxtınızı istirahətə həsr edin.

OXATAN - Sağlamlığınızı qorusanız, başqa problemləriniz olmayacaq. Sıxıntı çəkməkdənsə dəniz sahilində, kənd yerində dincəlin. Amma lazımsız yerlərə pul xərcləmək fikrinə düşməyin.

OĞLAQ - Qarşıdakı on gün üçün üzərinizə düşən vəzifələri indidən planlaşdırın. İştirakçısı olduğunuz hər bir sövdələşmədə qarşı tərəfin rəyini nəzərə alın. İnadkarlıq sizə bəşucalığı gətirən deyil.

SUTÖKƏN - Günün birinci yarısını nəzərə almasaq, qalan saatlar bürcünüz üçün düşərli olacaq. Yeni simalarla rastlaşmağınız, işgüzar proseslərdə dəstək almağınız gərginliyinizi azaldacaq.

BALİQLAR - Yeni ayın bu ilk günü əsasən fərdi yaradıcılığınız üçün uğurlu olacaq. Həmkarlarınızla aranızda mövcud olan gərginlik qismən səngiyəcək. Səhhətinizin də qayğısına qalın.

Qoroskop

(1 avqust) **Səbuhi Rəhimli**

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Məhbus 3 köynək toxuyursa...

Braziliyada bir həbsxanada qalan bütün məhkumlar vaxtlarını köynək toxumaqla keçirirlər. Məhkumların toxuduqları köynəklər Braziliyanın məşhur geyim markası olan "Doidelles" tərəfindən satılır. Başqa ölkələrə satılan köynəkləri toxuyan məhkumlar yalnız hörmət öyrənmirlər. Onlar həm də azadlığa çıxmaq üçün çalışırlar. Çünki məhkumların toxuduqları hər 3 köynək onların cəzalarını bir gün azaldır. Eyni zamanda toxuduqları köynəklərin satışından faiz qazanırlar.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Zahid SƏFƏROĞLU
Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.